No. 2574 Zaterdag 27 Mei 1933 50ste Jaargang

AMIGOE DI CURAÇAO

WEEKBLAD VOOR DE CURAÇAOSCHE EILANDEN

Dit Blad verschijnt elken Zaterdag.
Abonnementsprijs voor Curaçao, Bonaire, Aruba en de Bovenwindsche eilanden per drie maanden fl. 2.-- bij vooruitbetaling.

Bureau van dit blad: Brionplein Tel. 47
Administratie: St. Thomas-college Tel. 550.
DRUKKER. B. L. BOGAERS.

Voor het Buitenland per jaar fl. 10.—
Afzonderlijke nummers fl. 0.15.
Prijs der Advertentiën van 1—7 regels f.0.50 voor elken regel meer 10 cts.

Het gezag in Nederlandsch Indie.

Revolutionnaire stroomingen en emancipatie.

De Minister van Koloniën de heer S. de Graaff deelt in de Memorie van Antwoord inzake de Indische begrooting voor 1932 aan de Eerste Kamer o.a. het volgende mee:

„Tegenover de opmerkingen van eenige leden, volgens wie het beleid in Indië gericht moet zijn op het doel: „Indië los van Holland," wenscht de minister slechts te stellen, dat zijn streven er steeds op gericht *was*, de wettelijke toegekende zelfstandigheid van Ned. Indië in veelzijdige richting zooveel mogelijk te bevorderen, doch tevens er tegen te waken, dat de staatkundige band met Nederland zou verslappen tot ernstige schade voor de volksbelangen in beide deelen van het Koninkrijk.

De opvatting van de leden, die als hun meening te kennen gaven, dat de handhaving van het gezag in Ned. Indie veel te wenschen overliet en met te weinig kracht zou geschieden, kan de minister bezwaarlijk in algemeenen zin deelen, in verband waarmede hij het volgende opmerkt.

Aan het z.g. emancipatie-proces, dat sedert den wereldoorlog in verschillende, vaak kunstmatig verscherpte vormen allerwegen tot uiting is gekomen, kan ongetwijfeld een universeele beteekenis niet worden ontzegd Algemeene en bijzondere factoren van politieken en economischen aard hebben dientengevolge ingrijpende wijziging teweeggebracht in de opvattingen nopens de traditioneele gebondenheid en aanhankelijkheid aan het overheidsgezag. Revolutionnaire stroomingen gegrond o.m. op communistische socialistische en anti-militaristische, [illegible] lijke en politieke ontwikkeling der Indische samenleving niet gemist. Onder den invloed van onverantwoordelijke Westersche politieke propagandisten en agitators bracht menig volksleider, of wie zich als zoodanig opwierp, verwarring en verwildering teweeg in de nauwelijks tot ontwikkeling gekomen nationale opleving en in de vakbeweging in Indië.

De Indische regeering heeft krachtig stelling genomen tegenover de uitsporigheden, welke van een en ander veelal het gevolg waren. Niet alleen door preventieve maatregelen moest het Overheidsgezag voortdurend in bescherming en verdediging worden genomen tegen allerhande pogingen tot aantasting en ondermijning. De ontwikkelingsgeschiedenis van de z. Inlandsche beweging en van de vakbeweging, ook onder de landsdienaren, geeft, naar de minister meent, voldoende mate blijk van het feit, dat handhaving van het gezag, met inachtneming van de plaatselijke omstandigheden, over het algemeen bij voortduring is nagestreefd.

Intusschen kan niet ontkend worden, dat paraatheid tot gezagshandhaving in de overheidsdiensten, als primaire eisch van bewindvoering niet steeds op even krachtige wijze door de verantwoordelijke autoriteiten is betracht.

De verschijnselen, welke in de laatste jaren in de Indische maatschappij zich incidenteel hebben geopenbaard, wezen er op, eenerzijds dat ondermijnende invloeden al te vaak nog onopgemerkt voortgang konden vinden, anderzijds dat paraatheid tot gezagshandhaving op beslissende oogenblikken somtijds ontbrak.

Tot de hierbedoelde verschijnselen kan, naar de minister meent, de muiterij op „De Zeven Provinciën" worden gerekend. Aan dit misdadig feit hebben inderdaad schepelingen zoowel van Europeeschen als van inlandschen landaard zich schuldig gemaakt.

Wat betreft de uitingen van de twee onderwijzers, volstaat de minister met de verklaring, dat hij zich aan de zijde stelt van die leden, die als hun meening te kennen gaven, dat dergelijke uitlatingen van Nederlandsche opvoeders der jeugd van noodlottigen invloed kunnen zijn op de houding van oproerige elementen onder de inheemsche bevolking. Hij neemt het standpunt in, dat in het algemeen een zoodanig optreden van landsdienaren in Indië niet mag worden geduld.

De minister onderschrijft het oordeel van de leden die 't dringend noodig achtten, voor de handhaving van het gezag, dat leger, vloot en politie in goeden staat verkeeren. In verband met den benarden toestand van 's Lands geldmiddelen was het onvermijdelijk, de getroffen bezuinigingsmaatregelen uit te strekken ook tot de genoemde gezags-organen. De minister houdt zich overtuigd, dat deze organen niettemin alleszins in staat zijn gebleven, om orde rust en veiligheid onder de heterogene bevolking van ed. Indië te verzekeren, ook tegen den demoraliseerenden invloed van revolutionnaire stroomingen van welken aard het zij."

In verband met onzen toestand hier op Curacao is het nuttig te lezen wat de Minister meedeelt over

Bezuinigingsmaatregelen.

Naar aanleiding van de opmerkingen van de leden, die verklaarden afkeerig te zijn van drastische bezuinigingen met name op het gebied van onderwijs, volksgezondheid en sociale wetgeving en liever te hebben gezien, dat begonnen ware met verlaging van de hooge salarissen en pensioenen, merkt de minister op, dat reeds sinds 1 Januari 1931 op de salarissen en andere uitkeeringen aan landsdienaren een allengs toegenomen korting wordt toegepast en dat een herziening van de pensioenreglementen, om te komen tot verlaging van de toekomstige pensioenen, in een vergevorderd stadium van voorbereiding verkeert.

Verlichting van de op de begrooting drukkende lasten der defensie door een billijker verdeeling van vlootkosten tusschen Indië en het Moederland is in voorbereiding.

De aangelegenheid der eventueele opheffing van het Departement der Burgerlijke Openbare Werken in verband met de oprichting van een Verkeers- [illegible] aard ook aan de vraag of een zoodanige maatregel tot bezuiging zou kunnen leiden ten volle aandacht wordt geschonken.

De z.g. verinheemsching van het ambtelijk personeel wordt, voor zoover mogelijk en raadzaam, door de Indische regeering krachtig bevorderd, mede ter verkrijging van besparing op 's Lands uitgaven."

De Minister gaat dan verder door op de bestrijding der werkeloosheid en over de vakbeweging en het kiesrecht welke wel 3 verschillende zaken zijn, maar toch wel met elkaar in verband staan.

Bestrijding der werkeloosheid.

Wat aangaat den wensch, te vernemen wat de regeering voornemens is te doen ter bestrijding van de werkeloosheid, wordt voorop gesteld dat steeds het standpunt is ingenomen, dat directe geldelijke steun aan werkloozen zooveel mogelijk vermeden dient te worden en dat Overheidssteun zich moet bepalen tot aanvulling van datgeen, waarin het particulier initiatief tekort schiet.

Wat de werkeloosheid onder de groote massa der inheemschen betreft, heeft de regeering niet nagelaten, om overal, waar de samenleving niet in staat bleek door eigen kracht den druk der crisis te bestrijden directen steun te verleenen door als vergoeding voor gemis van inkomsten tengevolge van verminderde arbeidsgelegenheid en mindere opbrengst van den grond, de bevolking in staat te stellen, door middel van arbeid bij z.g. reliefworks in haar bestaan te voorzien.

Een aanvullende begrooting houdende het voorstel tot instellen van een afdeeling Werkloozenzorg bij het Kantoor van Arbeid, zal binnenkort aan de Tweede Kamer worden aangeboden. Deze afdeeling zal zich o.a. hebben bezig te houden met een stelselmatig onderzoek naar methoden van werkverschaffing, waarbij in het bijzonder gedacht is aan systematische arbeidsverschaffing aan crisisslachtoffers door tewerkstelling bij den bouw van goedkoope woningen en de verbetering van slechte woontoestanden.

De vakbeweging in Indië.

Voor het door enkele leden uitgesproken ongunstig oordeel over de door de Overheid in Ned.-Indië tegenover de vakbeweging aangenomen houding bestaat geen grond. Aan vakvereenigingen, die zich binnen de perken der wet houden, legt de Indische regeering niets in den weg. Voorzoover die vereenigingen medewerken aan leniging van de gevolgen der werkloosheid kunnen zij rekenen op den steun en de belangstelling der regeering bij hun streven.

Kiesrecht.

Invoering van evenredig kiesrecht voor den Volksraad acht de minister in het huidig stadium der politieke ontwikkeling van Ned. Indië en mede met het oog op de nog geringe stabiliteit van het partijwezen daar te lande ondoenlijk.

Het Noorshe volk en het Groenland-geschil.

De Msb. schrijft:

Het internationaal Hof van Justitie te 's-Gravenhage heeft uitspraak gedaan in het geschil Noorwegen en Denemarken over Oost-Groenland.

Noorwegen is door alle leden der rechtbank, —met uitzondering natuurlijk van den Noorschen rechter,— in alle punten volkomen in het ongelijk gesteld, Een voor de Noren meer verpletterend vonnis is niet denkbaar.

Het Groenland-proces heeft van den aanvang af slechts matige belangstelling gewekt in de breede lagen der Noorsche bevolking, maar deze rechterlijke beslissing wordt door allen als een striemende slag gevoeld.

Toen Noorwegen in 1931 er officieel op aandrong, dat de Deensch-Noorsche twist door een internationaal vonnis zou worden geregeld, was de Noorsche bevolking betrekkelijk weinig geinteresseerd in heel het Groenlandvraagstuk. Het waren eigenlijk slechts de walvischvangers en de pelsjagers en de ijveraars voor het herstel der oude Noorsche grootheid, [illegible] sche kolonie op Groenland natuurlijk een groot financieel belang, de laatsten beschouwden het bezit van Oost-Groenland als een oud nationaal recht. Buiten deze bepaalde kringen bemerkte men weinig van hartstocht of geestdrift. Een „volksbegeeren" gelijk het bij andere nationale geschillen voorkomt was hier allerminst aanwezig.

Hoe kon het ook anders!

Ieder geographisch en geschiedkundig boek, leerde dat Groenland een Deensche bezitting was. Men wist wel, nat sinds het jaar 1000 de Noormannen nederzettingen op Groenland hadden gehad, en dat Groenland vanaf de 13de eeuw aan de Noorsche koningen schatplichtig was geweest,— maar in de 17de eeuw werd de koning van Denemarken ook koning van Noorwegen, en toen in 1814 deze beide landen wederom werden gescheiden kwamen de vroegere kolonies niet terug aan het Noorsche moederland, maar bleven ze eigendom van Denemarken. Zoo werd getrouw geleerd op alle Noorsche scholen. Men kon dus kwalijk verwachten dat heel de bevolking op eens in vuur en vlam zou geraken toen de pers einde Juni 1931 mededeelde, dat Hallvard Devold in Oost-Groenland de Noorsche vlag had geheschen. Men stond eer verbluft over die daad en vroeg zich nieuwsgierig af. wat de regeering doen zou.

Eerst toen deze de inbezitneming officieel erkende, begonnen de harten sneller te kloppen. Pers en propaganda droegen natuurlijk ook het hunne er toe bij, dat de belangstelling gestadig toenam.

Maar zelfs terwijl de dagbladen kolommenlange referaten gaven van de onderhandelingen in Den Haag, bleef de nationale begeestering, „le feu sacre" nog maar steeds uit. De formuleering van den Noorschen eisch was zelfs schuld hieraan. Beweerd werd door de Noordsche regeering, dat Oost-Groenland „niemandsland" was, en dat daarom de Noordsche inbezitneming wettelijk moest heeten. Hoe kon het patriotisme ontvlammen voor zulk een eisch?

Daardoor dat de Noorsche advocaten om het pleit te winnen, uitgingen van de stelling, dat Oost-Groenland niemand toebehoorde, was de strijd gekomen op neutraal terrein en werden de nationale beweeggronden uitgeschakeld.

Van een oud, heilig onvervreemdbaar Noorsch recht kon sinds het Haagsche pleidooi begonnen was, geen sprake meer zijn.

Hoe weinig de Noorsche bevolking, zelfs kort voor de beslissing vallen ging, door heel de Groenlandvraag werd verontrust, kwam duidelijk aan het licht naar aanleiding van een herderlijk schrijven der protestantsche bisschoppen. Het Luthersch episcopaat [illegible] in Januari van dit jaar, dat de geestelijkheid der staatskerk op een bepaalden Zondag van den kansel een gebed zon oplezen, waarin den Hemel werd gesmeekt het recht te doen zegevieren in het Noorsch-Deensche twistgeding en de goede verstandhouding, die tusschen de twee zusternaties steeds geheerscht heeft genadig te bewaren. Nu bleek echter, dat de gemoederen absoluut niet voorbereid waren op dezen stap. In de kranten verschenen artikelen met de vraag „Waarom deze paniekgebeden?"

Niemand, die er aan dacht, dat een ongunstige beslissing in het Groenland-geschil een verwijdering tusschen de twee Scandinavische landen tengevolge zou kunnen hebben. „Laat onze bisschoppen liefst zwijgen!" schreef een van de protestantsche pastoors. „Want met zulke brieven bereiken ze slechts dat het volk den draak steekt met onze Noorsche kerk."

Zoo kwam Woensdag, de 5de April. De kranten hadden extra edities aangekondigd en de zender Oslo zou het vonnis der rechtbank direct van Den Haag uit aan de luisteraars bekend maken. Dien dag was er spanning in de lucht.

Omstreeks 11 uur kregen we de geleden nederlaag te hooren. De vurige promotor der Noorsche belangen, professor A. W. Brogger, deelde zelf den droevigen uitslag mede. Diepe teleurstelling sprak uit zijne woorden, maar tegelijk wees hij er op, dat het vanzelfs sprak, dat Noorwegen zich loyaal bij de beslissing zou neerleggen en er [illegible] edele woorden en onthielden zich eenparig van alle critiek op de uitspraak van het Haagsche Hof.

Maar de bevolking keek verbaasd op en kon de eigen ooren niet gelooven. „Niemand aan onze zijde!?" hoorde men van alle kanten. „Maar, zijn dan onze advocaten zoo slecht op de hoogte? Hebben zij dan heelemaal geen kijk op internationaal recht?" Dit was een punt, dat door de bevolking diep werd gevoeld. Dat men het z.g. Eric Raudesland weer moest prijsgeven, daarover werd hoegenaamd niet gejammerd, maar dat de Noorsche rechtswetenschap zich zoo vergist had, daarover kon men niet uitgeroepen komen, dit werd gevoeld als een diepe vernedering!

Koning Haakon en koning Christiaan hebben vriendschappelijke telegrammen gewisseld, de Noorsche vlag is neergehaald op de oostkust van het verre Groenland, het door de Noren bezette gebied heeft den naam van den Deenschen koning gekregen en heet thans Christiaan den 10des land — maar hiermee behoort heel het Noorsch-Deensch geschil niet tot het verleden. Door schade wordt men wijs De groote les van het verloren proces moet door ons verstaan en benut worden.

„Wij hebben begrepen, dat wij in de buitenlandsche politiek nog heel ver ten achter zijn. Niemand kan zich daarover verwonderen. Eerst sinds 1905 nemen we tegenover het buitenland een onafhankelijke en zelfstandige positie in. Voor het eerst hebben wij goed leeren verstaan, hoe vreemde mogendheden van haar standpunt uit onze vermeende rechten beschouwen. Wij hadden geen genoegzame kennis van de zienswijze der andere naties. Hieraan is echter thans voor goed een einde gekomen" zoo schrijven de bladen en zoo hoort men van alle kanten.

Als Noorwegen de les vau het verloren Groenland-proces inderdaad weet te benutten en beter dan vroeger begrijpt, dat de eigen Noorsche belangen niet altijd parallel loopen met de Scandinavische belangen, is het millioen, dat het proces gaat kosten, niet te duur betaald.

Albertine Steenhoff-Smulders, ✠

Pionierster der Kath. Vrouwenbeweging.

Verleden maand is deze groot-katholieke vrouw in den Heer ontslapen. Velen zullen haar ongetwijfeld kennen uit hare geschriften en boeken; voor onze katholieke vrouwen en meisjes is zij een voorbeeld van Katholieke actie, daarom geven wij hieronder eenige gegevens en karaktertrekken uit dit zeer schoon en katholiek vrouwenleven.

Na een langdurige ziekte, is op 10 April ll. in huize „De Denne" te Baarn zacht en kalm gestorven Albertine Steenhoff-Smulders.

Mevrouw Steenhoff—Smulders werd 2 November 1871 te Rotterdam geboren en is op 61-jarigen leeftijd naar een beter leven overgegaan.

Tot haar ziekte, welke van langen duur zou worden, haar op het ziekbed deed neerliggen, was zij een vrouw nog vol vitaliteit, vol belangstelling en medeleven, nog staande in en reageerende op het volle artistieke en maatschappelijke leven. En haar ziekte kon die energie niet dooven. Ze bleef werken en belang stellen in alles: haar geest domineerde over de beproevingen van het kranke lichaam; in volle berusting, sterk in gelooven, wist zij te berusten, zich geheel overgevende aan Gods Wil.

Albertine Steenhoff—Smulders heeft gewerkt heel haar lang en welbesteed leven, gewerkt met ondoofbare energie, met een spontaneiteit en wilskracht, waardoor zij van één dag er twee wist te maken. En haar werken was voor een groot deel gewijd aan haar medemenschen.

Reeds jong werd zij de pionierster der Katholieke vrouwenbeweging. Ze heeft gestreden, met een warm hart en groote liefde, voor de verheffing en ontwikkeling der katholieke vrouw in het bijzonder en de katholieke vrouwenbeweging in het algemeen. Ze was de strijdster en voorvechtster, die een groote schare van medestrijdsters om zich heen wist te vereenigen, die geestdrift en enthousiasme wist te kweeken voor het goed recht der katholieke vrouwenbeweging. Ze deed het met het woord, dat kwam recht uit het hart, ze deed het jaar-in, jaar-uit als redactrice van de Vrouwenrubriek in „Het Centrum" en als redactrice van de „Katholieke Vrouw". Ze deed het, waar ze meende te moeten spreken en ze deed het steeds met de groote liefde van haar edel en warm hart.

Waar haar hulp werd ingeroepen op zooveel ander gebied van het sociaal terrein, werd die hulp gegeven overvloedig en zonder reserve. En ook wie haar raad vroeg in particuliere aangelegenheden, klopte nimmer vergeefs bij haar aan.

Haar groote kennis, haar kijk op het leven, haar ondervinding, haar onbaatzuchtigheid en naastenliefde waren het, die haar in staat stelden zoovelen te helpen en met raad en daad terzijde te staan. Talloozen zijn het, die zij zoo heeft geholpen en gelukkig gemaakt.

Haar sterk ontwikkeld gevoel voor recht, haar afschuw van oneerlijkheid en intriges kon haar soms scherp doen zijn, maar het was die edele verontwaardiging van een groote ziel, van de vrouw, die ronduit zei, wat ze meende te moeten zeggen, die streed, met open vizier, tegen alles waartegen naar haar meening de strijd moest worden aangebonden.

Mevrouw Steenhoff-Smulders was een vrouw, die nooit zichzelf zocht, die zich gaf met heel haar hart voor alles wat goed en mooi was, voor heel de katholieke zaak, waarvoor zij streed met de kracht van haar sterke natuur.

En bij al dat werken van den vroegen morgen tot den laten avond bleef haar dichterlijke geest en fijnbesnaarde ziel vaardig en sprak zich uit in proza en poëzie. Heel haar leven was geadeld door de warmte van haar sterk geloof en haar artisticiteit.

En bij alles, wat ze werkte en deed was ze voorbeeldige huisvrouw, de liefdevolle echtgenoote en moeder. Wie nauwer met de familie Steenhoff bekend was, wist wat een heerlijk huiselijk leven daar geleefd werd op „De Denne", een leven vol harmonie en wederkeerig dienen van het katholiek familieleven.

Te vroeg — naar menschelijk inzicht — is deze edele vrouw weggenomen van dit gelukkig gezin. Maar God in Zijn ondoorgrondelijke raadsbesluiten weet, wat den mensch goed is.

Hij heeft haar opgeroepen tot de ongerepte schoonheid, welke onvergankelijk is en eeuwig, haar, die de aardsche schoonheid hier beneden heeft gediend en verbreid.

En allen, die haar liefhadden en vereerden, zullen een gebed storten, opdat zij, als belooning voor haar welbesteed en vruchtbaar leven spoedig de hemelsche gelukzaligheid moge deelachtig worden.

Redevoering

van den Heer J. S. SPROCKEL, gehouden in den Kolonialen Raad, ter inleiding op de nieuwe Onderwijsverordeningen, op 22 Mei 1933.

Mijnheer de Voorzitter,

Op 8 Augustus van het vorig jaar gewerden den leden van den Kolonialen Raad de ontwerpen tot wijziging en aanvulling van de onderwijsverordening 1907 en van het Koninklijk Besluit van den 23sten Augustus 1922. In de toelichting op het eerste ontwerp zegt de Gouverneur: Indien het mogelijk zou blijken de voorgestelde bepalingen op 1 September a.s. (d.i 1 Sept. 1932) van kracht te doen worden, zou daarmede een besparing op de onderwijsuitgaven over 1932 van, globaal berekend, f 18000,— verkregen worden. Gaarne zou het Bestuur het gezien hebben, dat de Koloniale Raad in drie weken tijds was klaargekomen met de algeheele behandeling voor deze twee ontwerpen. Vandaag, nu de laatste hand gelegd wordt aan deze wijzigingen in onze onderwijswet, vandaag, is het 22 Mei 1933, d.i. bijna 10 maanden na de indiening.

Ik wil het Bestuur geen verwijt doen, dat het om reden van bezuiniging aandrong op spoedige behandeling, ofschoon de tijd waarin Het meende klaar te komen, te krap was toegemeten. Den Raad treft ook geenszins blaam, dat hij, gezien de groote belangrijkheid van de ontwerpen, die ingrijpende veranderingen in onze onderwijswetten behelzen, niet gehandeld heeft volgens den wensch van het Bestuur, maar overtuigd van de groote belangen, die met deze ontwerpen gemoeid zijn, ruimschoots den tijd heeft genomen. om ze grondig te bestudeeren. De voorgestelde differentiatie van de geheel of gedeeltelijk uit 's Lands kas bekostigde scholen, het vaststellen van de eischen omtrent bekwaamheden ten aanzien van de hoofden der verschillende scholen en ten aanzien van de onderwijzers aan die scholen, de invoering van nieuwe leerlingenschalen, het bepalen der leervakken en het aantal uren per week daaraan te besteden, dat zijn terecht ingrijpende veranderingen, omdat zij betreffen de factoren, die van den grootsten invloed zijn op de resultaten van het onderwijs.

Zijn onderwijswetten in het algemeen voor velen moeilijk en ingewikkeld mede omdat den materie, hoe belangrijk ook, buiten de belangstellingskring van de meesten ligt, de omstandigheid dat deze ontwerpen wijzigingen bedoelen in een verordening in 1906 tot stand gekomen en sindsdien 15 à 20 malen reeds gewijzigd, en de alles behalve duidelijke redactie van de nieuwe bepalingen zijn mede oorzaak, dat wij nu pas aan het eindpunt staan van de behandeling.

De Ontvangst, die deze ontwerpen in den Raad te beurt viel, was bij de meerderheid der leden niet sympathiek, een stemming, die aanhield tot en nadat de Raad had kennis genomen van de nota's naar aanleiding van het eindverslag.

De onderwijsverordening, van 1907 en het Koninklijk Besluit van den 23sten Augustus 1922 hebben uitsluitend betrekking op het lager onderwijs.

Naast het lager onderwijs bestaat er in Nederland middelbaar en hooger onderwijs, nijverheidsonderwijs enz. In het gebiedsdeel Curaçao is alleen het lager onderwijs wettelijk geregeld. Wel bestaat er nog een verordening, om ter bevordering van het vakonderwijs het leerlingenstelsel in te voeren, maar wij mogen even goed aannemen, dat deze verordening niet bestaat, omdat zij een doode letter is gebleven en trouwens onuitvoerbaar is. Echter zooals algemeen bekend is het Bestuur in de laatste jaren er op uit het vakonderwijs zooveel mogelijk te bevorderen. Is het lager onderwijs op zich zelf van groote beteekenis, zonder vervolgonderwijs, als middelbaar- of vakonderwijs trekt men er niet ten volle de voordeelen van. Dit ziet men in alle beschaafde landen hoe langer hoe meer in.

Het voorbereidend onderwijs, buiten beschouwing gelaten, wordt het lager onderwijs in Nederland verdeeld in gewoon lager en uitgebreid lager onderwijs. Het uitgebreid lager onderwijs is een vervolg op het lager waar leerlingen, (niet alle), die de lagere school doorloopen hebben, gedurende een drietal jaren verder kunnen leeren. Heel dikwijls zijn een L.O.- school en een U.L.O.- school in één gebouw gevestigd. Dan mogen zij onder één hoofd staan, als het totaal kinderen niet meer dan 500 bedraagt.

Alle L.O.-scholen zijn gelijk, onverschillig of ze onderbouw van een U. L. O. vormen of eenvoudige dorpsscholen zijn. In heel Nederland ontvangen alle kinderen dus hetzelfde lager onderwijs, onverschillig of het kinderen zijn van rijke of arme ouders, stads- of plattelandskinderen.

Lager onderwijs wordt gegeven aan kinderen vanaf hun zesde of zevende jaar, wanneer het verstand zich begint te ontwikkelen. Het moet aansluiten aan het bevattingsvermogen van de kinderen en den natuurlijken ontwikkelingsopgang der jonge leerlingen volgen. Het doel in het lager onderwijs in overal hetzelde. Art. 22 van onze onderwijsverordering, dat bij deze wijziging onveranderd is gebleven, geeft dat doel aan. Het luidt:

Het schoolonderwijs wordt, onder het aanleeren van gepaste en nuttige kundigheden, dienstbaar gemaakt aan de ontwikkeling van de verstandelijke vermogens der kinderen en aan hunne opleiding tot alle maatschappelijke deugden.

Het voornaamste doel van het lager onderwijs in dus de opvoeding der kinderen. Mijnheer de Voorzitter, men gelieve dit steeds in het oog te houden. Het middel om dat doel te bereiken is het aanbrengen van gepaste en nuttige kundigheden. Het aanbrengen van kennis is op de lagere school van secondair belang. Hoefddool is en blijft de opvoeding. De lagere school zal haar taak beter volbrengen naarmate de onderwijzers betere opvoeders zijn. Vandaar dan ook, dat bijv. in Nederland zooveel werk wordt besteed aan de vorming van de onderwijzers. Een studie van vier jaar wordt geëscht, bekroond door een geslaagd examen, om onderwijzer te worden. Een van de hoofdvakken van die studie is de opvoedkunde, waarvan in den laatsten tijd hoe langer hoe meer werk wordt gemaakt. Tot in den treure wordt den aankomenden onderwijzer ingeprent, dat hun hoofdtaak zal zijn de opvoeding van het kind, een taak, die zij deelen met het huisgezin. De schoolopvoeding staat naast de huiselijke opvoeding, ze is een aanvulling van de opvoeding in het huisgezin en vereischt van de schoolopvoeders, de onderwijzers, andere capaciteiten dan de ouders van nature hebben. Om aan het hoofd van een school te kunnen staan, moet de candidaat de hoofdacte bezitten, die een vervolgstudie van twee jaren vereischt en verkregen wordt na een welgeslaagd examen. Aan het hoofd van iedere school, ook in het kleinste dorp, staat een hoofdaktebezitter. Dit is wettelijke eisch. Alle andere leerkrachten, in het dorp zoowel als in de stad, zijn ten minste onderwijzers, die volgens de nu geldende bepalingen, in Curaçao hier, den rang zouden hebben van onderwijzer 2de of 3de klas.

Mijnheer de Voorzitter, Nederland bezit één lagere school, wij zijn bezig op Curaçao 3 soorten te creëeren. In Nederland spreekt men van onderwijzers met hoofdakte en onderwijzers zonder hoofdacte. Twee graden slechts: In Curaçao zijn wij in dit opzicht weer rijker bedeeld. Wij hebben de leerkrachten der lagere school ingedeeld in 4 klassen, 5 zelfs, indien wij het eens zijn met de opvatting van het Bestuur dat kweekelingen leerkrachten zijn wier bekwaamheid tot het geven van onderwijs in de eerste 4 leerjaren der school L. O. A. (in de buitendistricten) voldoende is. Deze kweekelingen mogen in Curaçao zelfstandig werken. Art. 6 van de onderwijsverordening, dat niet gewijzigd wordt, licht ons nader [illegible] Dat artikel zegt:

Jongelieden van beiderlei kunne mogen in de school als kweekeling worden toegelaten en aldaar behulpzaam zijn, mits zij;

a. hun 17de jaar zijn ingetreden; en
b. in het bezit zijn van een verklaring van den Inspecteur van het onderwijs dat zij voldoende lager onderwijs hebben genoten en de noodige bedrevenheid in de Nederlandsche taal bezitten.

De onderwijzers 4de klasse kunnen wij het best vergelijken met leerlingen, die geslaagd zijn voor het diploma M.U.L.O-A.

In den zin van de Nederlandsche wet en naar mijn bescheiden meening zijn deze categorieën, n.l. de onderwijzers 4de klasse en de kweekelingen *geen onderwijzers*. Zij hebben daartoe niet de noodige studies gemaakt, inzonderheid niet in de opvoedkunde, zij hebben niet de vereischte algemeene ontwikkeling. Onderwijzers 4de klasse en kweekelingen zijn halve krachten, de uitzonderingen daargelaten. Het zijn geen opvoeders. Indien hun aantal aan een school groot is, zal vanzelfsprekend groot gevaar bestaan, dat de school haar hoofdtaak: de opvoeding niet naar behooren zal kunnen volbrengen.

Het is waar, voor onze buitenbevolking is het niet noodig zulke zware eischen te stellen aan den onderwijzer. En het is ook waar, dat de wet kweekelingen toe moet laten om het onderwijs geven mogelijk te maken. Men heeft immers niet de beschikking over andere of betere krachten. Men moet van de nood een deugd maken. Ook in de stad worden kweekelingen gebruikt en 't is zeker een voordeel van de ontwerpen, dat in de toekomst de kweekeling in stadsscholen niet voor de klas mag staan. Kweekelingen moesten en moeten in de nieuwe wet *geduld* worden, maar mijn bezwaar is, dat de nieuwe wijziging het niet laat bij *dulden*, maar kweekelingen als voldoend bekwame leerkrachten voorschrijft, en een te ruime plaats laat innemen onder het personeel der buitenscholen. Volgens de vigeerende bepalen is het in het bijzondere gevallen toegelaten het hoofd der lagere school door kweekelingen te laten bijstaan hoogstens de helft van het personeel van een school zal uit kweekelingen mogen bestaan (Zie art. 28 lid 4). Nu stelt het Bestuur voor om imperatief te bepalen, dat in de eerste 4 leerjaren der buitenscholen kweekelingen moeten staan. Bijzondere scholen mogen hooger bevoegde leerkrachten aanstellen, die echter het salaris van een kweekeling zullen krijgen.

De M.U.L.O.-scholen hebben 9 à 10 leerjaren. De eerste 6 leerjaren komen ongeveer overeen met de lagere school in Nederland, wat betreft de bekwaamheden van het personeel. Behalve de gewone vakken, die op de lagere school onderwezen worden, beginnen de kinderen in het 4de en (of) 5de leerjaar met het onderwijs in de Engelsche en Spaansche taal. In de hoogere Leerjaren van de M.U.L.O. komen de vakken in hoofdzaak overeen met de vakken van de Nederlandsche U.L.O.-scholen. De onderwijzers in de kopklassen dezer hoogere leerjaren moeten onderwijzer 1ste klasse zijn, een eisch, welke bovendien voor de U.L.O.-scholen in Nederland geldt

Daar mogen alle onderwijzers in de kopklassen hoofdakte-bezitters zijn, verplichtend is dit echter niet voorgeschreven?

U.L.O.-scholen zijn scholen met ten minste 7 leerjaren. 't Hoofd is een 2de klasser met verplichte bijakte. In de eerste drie leerjaren staan 4de-klassers. De bezetting van den onderbouw, de eerste 6 leerjaren, moet onderdoen voor de eischen hieromtrent gesteld voor de gewone lagere school in Nederland.

In de eerste 4 leerjaren van de L. O.B.-school, de gewone lagere school voor de stad, staan 4de-klassers, in 5de en 6de, 3de klassers. De leervakken zijn ongeveer als van de gewone lagere school in Nederland. Deze scholen zullen moeilijk kunnen beantwoorden aan haar hoofddoel: de opvoeding.

Daarvoor is het personeel niet genoeg geschoold. Ook in haar tweede taak het aanbrengen van gepaste en nuttige kundigheden, zullen die scholen m.i. te kort schieten.

Onze jongens, eenmaal groot geworden, komen te staan tegenover niet inheemsche concurrenten op de arbeidsmarkt, en dit wel in veel grootere mate dan in Nederland. Zonder goed schoolonderwijs, goed zoowel wat betreft de opvoedende waarde als het aanbrengen van kennis, zonder goed schoolonderwijs dat den grondslag vormt, waarop voortgebouwd wordt, zal de Curacaonaar de mindere blijven van den meedingenden buitenlander.

Met de voorgestelde bezetting der lagere scholen type B. kan men m i, niet verwachten, dat het onderwijs goed zal zijn, hierbij in aanmerking genomen de eischen, die het leven stelt. Voor de jongensscholen te Willemstad beteekent de voorgestelde bepalingen een achteruitgang. Dit zou zeer te betreuren zijn.

De vierde soort lagere school volgens de wijziging 's het type L.O.A., de lagere school voor de buitenbevolking. Die komen er het slechtst af. Over de bezetting heb ik reeds gesproken. De voorgestelde bepalingen houden ook voor deze scholen, een achteruitgang in niet alleen om de slechtere bezetting, maar ook door de voorgestelde leerlingen schaal en het leerplan. Tegenwoordig vergoedt het Bestuur één leerkracht [illegible] berekent moet het schoolbestuur [illegible] ventallige krachten aanstellen. Anders zou 't onderwijs geven niet wel mogelijk zijn. Het Bestuur weet dit. Als het Bestuur scholen van dit type had met veel leerlingen, dan zou het Bestuur de boventallige krachten moeten betalen uit 's Lands kas. Dan zouden ze dus niet meer boventallig zijn in de gewone beteekenis van dit woord. Door de nieuwe ontwerpen wil het Bestuur een stap doen in de richting der gelijkstelling. De schoolbesturen zullen evenveel onderwijzers betaald krijgen, als indien hun scholen van het Gouvernement waren. Daar moet het heen. Maar het Gouvernement zal geen groote scholen van dit type hebben. En inplaats van nu de regeling zoo te maken, dat de schoolbesturen om eenigzins resultaten te boeken op deze scholen, alle leerkrachten, betaald krijgen, wordt voorgesteld de schaal van 50 te veranderen in een schaal van 60. Het Bestuur dwingt de schoolbesturen om meer boventallige leerkrachten aan te stellen. Is dit een stap in de richting der gelijkstelling, of een stap achteruit? Het Bestuur houdt blijkbaar van geven en nemen. Het schoolbestuur, dat wat meer geld ontvangt voor de M.U.L.O.-scholen moet maar wat meer uitgeven voor de buitenscholen.

Nu iets over het leerplan der L.O.A.-scholen; voorschrift is 18 uren per week onderwijs in de vakken: lezen, schrijven, Nederlandsche taal, rekenen. Indien gedurende meer dan 18 uren per week onderwijs gegeven wordt, mag het onderwijs in de daarboven uitgaande uren ook omvatten enkele andere vakken van het lager onderwijs. En nu weet het Bestuur, dat de schoolbesturen het niet enkel bij de 4 hoofdvakken zullen laten. Wie kan zich een lagere school voorstellen, waar niet gezongen, niet geteekend, wordt, de kinderen niets leeren van aardrijkskunde. Als men zich beperkt tot de 4 hoofdvakken, dan zal het moeilijk zijn de verveling te ontwijken en de zoo noodige afwisseling te verkrijgen. Hoe prettig is het, als de peutertjes na een half uur sommen maken kunnen gaan zingen, wat schitteren de oogjes als zij na een plaat vertellen mogen gaan teekenen! Mijnheer de Voorzitter, kunt U zich indenken, dat een vlugge jongen, na zes jaar schoolonderwijs niets weet van aardrijkskunde, niets van de geschiedenis van eigen land? Maar de wet verbiedt niet die vakken te onderwijzen. Jawel, maar waarom schrijft de wet ze niet voor? Waarom drukt de wet op de buitenscholen een stempel van minderwaardigheid, terwijl men zonder één cent meer uit te geven de buitenbevolking beter onderwijs kan garandeeren? Waarom toch? Het Bestuur zegt in zijn Memories van antwoord: Juist om het schoolbestuur gelegengeid te geven het onderwijs te doen aansluiten bij de behoeften, die het leven later aan de leerlingen eener bepaalde school stellen zal, is in het 3de lid van het voorgestelde artikel (Koninklijk Besluit) de gelegenheid geopend om ook aan deze scholen onderwijs te geven in aardrijkskunde, kennis der natuur, zingen en teekenen. Mijnheer de Voorzitter, daar de behoefte van het leven tegenwoordig eischt, dat de kinderen de eerste beginselen kennen van aardrijkskunde en van de kennis der natuur, ook in de verst gelegen cunucu's en daar zingen en teekenen zeer geschikt zijn om de noodige afwisseling te brengen in het onderwijs, is het meer dan wenschelijk, dat zij die vakken verplichtend gesteld worden. Als dit niet geschiedt, dan zal de practijk spoedig leeren dat zij verwaarloosd worden.

Mijnheer de Voorzitter, is de bezetting door onderwijzers aan de drie laagste schooltypen, en heel in het bijzonder van L. O. A.-school niet van dien aard, dat redelijkerwijze verwacht mag worden, dat die scholen ten volle zullen beantwoorden aan haar tweeledig doel, mag uit het oog niet worden verloren, dat de wetgever niet enkel mag letten op dat doel, maar tevens op de practische mogelijkheid om de noodige leerkrachten te krijgen. En dan moeten wij volmondig erkennen, dat én het Gouvernement én de bijzondere schoolbesturen hier dikwijls voor groote moeilijkheden staan. De recruteering van onderwijskrachten uit dit gebiedsdeel heeft eigenaardige bezwaren. Ik ben echter van meening, dat het Bestuur bij het vaststellen van de bezetting dier scholen door onderwijzers zich te veel heeft laten beinvloeden door de moeilijkheden de noodige krachten te verkrijgen en te weinig gelet heeft op het tweeledig doel, omschreven in art. 22.

De wijze waarop het Bestuur in deze ontwerpen de bezetting door leerkrachten heeft geregeld, waarbij voor ieder leerjaar van ieder schooltype vastgesteld worden de bekwaamheden, die voor den onderwijzer aldaar *noodig en voldoende* zijn, heb ik steeds beschouwd als één van de ernstigste gebreken van deze wijziging. Onderwijzers moeten bewijzen van bekwaamheid overleggen. Men wil eenige garantie hebben dat de persoon, die zich aanbiedt als onderwijzer, daartoe de noodige geschiktheid heeft. Daarvoor zijn de examens in gesteld. Maar de practijk leert, dat niet zij, die het mooiste examen hebben afgelegd of de meeste akten van bekwaamheid hebben behaald, steeds de beste onderwijzers zijn. Daar zijn onderwijzers, die zeer goed met kleine kinderen kunnen omgaan, maar geen slag ervan hebben om grootere leerlingen in bedwang [illegible] schoolbestuur een aantal onderwijzers aan zekere school, dan is het alleszins in het belang van het onderwijs, dat dat schoolbestuur de vrijheid wordt gelaten, om rekening houdende met den bijzonderen aanleg en de geschiktheid van die leerkrachten, die in de verschillende klassen te plaatsen. De clausule *noodig en voldoende* maakt dit voor een groot gedeelte onmogelijk. *Noodig en voldoende* doorgevoerd voor iedere klas van ieder schooltype laat geen ruimte toe voor eenige speling. Minimumvoorwaarde en maximumeisch dekken elkaar. De streep van het *noodige* en de lijn van het *voldoende* vallen samen. De schoolbesturen zijn als equilibristen op het koord. Eén stap links, — en zij komen in botsing met de wet, een stap rechts, zij vervallen in kosten ten nadeele van hun beurs. Het Gouvernement als schoolbestuur zal evenmin het evenwicht bewaren op de lijn *noodig en voldoende*. Een mis stap van dit schoolbestuur wordt betaald uit s' Lands kas. *Noodig en voldoende*: Mijnheer de Voorzitter, nooit zal ik kunnen toegeven, de uitzonderingen daargelaten, dat een kweekeling een voldoende kracht is; dat een onderwijzer 4de klasse een voldoende kracht is om aan het hoofd te staan van een school. Heeft men niet de beschikking over betere krachten, of laat de financieele toestand niet toe, betere krachten aan te stellen, men stelle zich tevreden met minder bekwame krachten, maar noem ze niet „voldoende" berekend voor hun taak.

Mijnheer de Voorzitter, ik heb mijn voornaamste bezwaren tegen deze ontwerpen naar voren gebracht. Ik vertrouw, dat door amendeering de scherpe, snijdende kanten omgebogen zullen worden. Het onderwijs moet blijven binnen de financieele draagkracht van dit gebiedsdeel. Ons onderwijs is echter niet duur, ons onderwijs is betrekkelijk zeer goedkoop, dank zij de meerderheid in aantal der ongehuwde leerkrachten. Dat de R. K. Missie het onderwijs in de buitendistricten op Zich heeft genomen, is uit een financieel oogpunt gezien, een uitkomst voor het Gouvernement. En heb ik daareven een scherp oordeel uitgesproken over de leerkrachten van de buitenscholen, als het Gouvernement voor de bezetting daarvan moest zorgen, dan zou het zich geplaatst vinden voor een vrijwel onmogelijke taak. Ik moge hier, aan het slot van deze beschouwingen, niettegenstaande het gemis aan akten van bekwaamheden bij die leerkrachten, toch mijn bewondering uitspreken voor het zware werk door die zwakke vrouwen verricht, met haar overvolle klassen gedurende de heetste uren van onze tropendagen.

Raming der Middelen van Curacao voor het dienstjaar 1934.

Deze lijst is verschenen in het P. B. no. 40 van den 19en Mei 1933.

Wij ontleenen hieraan eenige cijfers die misschien de belangstelling zullen wekken van onze lezers.

De totale raming is f. 6.352,400, waarvan f 3.956.900 aan Belastingen (bijna ⅝ dus) en f 2.395.500 aan andere inkomsten.

	Cur.	Aruba	Bonaire	St. Martin)
Invoerrecht	1.000.000	310.000	6.000	9.000
Accijns op gedistilleerd	400.000	200.000	5.000	
Grondbelasting	270.000	80.000	3.000	
Motor / Rijwiel / Motorboot } belasting	80.000	40.000	2.000	

N.B. Voor St. Martin staat van deze laatste belasting niets aangegeven, alhoewel er toch eenige auto's zijn.

	Cur.	Aruba	Bonaire	St. Martin)
Schoolgelden	20.000			
Examen geld van aspirant-bestuurders van motorrijtuigen	3.000	2.000		
Huur van Landsgronden en eigendommen	90.000	40.000	3.000	
Politie-dienst op de Lago in Aruba	——	62 500	——	
Dienstverleening bij in-, uit- en doorvoer	100.000	90.000		
Uitvoerrecht van mijnproducten (Newport)	50.000			
Posterijen	90.000	30.000	2.000	

N. B. Op St. Martin is dit 3000 en op Saba 4000.

	Cur.	Aruba	Bonaire
Landsradio	75 000	40.000	2.500.

N. B. Op St. Martin, St. Eu. en Saba is het onderscheidenlijk 3000, 2000 en 1500.

	Cur.	Aruba
Telefoon	80.000	10.000
Brug (K. Emma)	120 000	
Loodsgelden	540.000	300.000
Waterleiding	175.000	50.000
Abattoir- en markthallen	20.000	
Loterij	50.000	

Aan belastingen geven de 6 eilanden een totaal van:

Cur.	Aruba	Bonaire	St. Martin	St. Eu.	Saba
2.649.000	1.269.700	20.000	10.000	3.500	4.500

Aan andere inkomsten het volgende:

Cur.	Aruba	Bonaire	St. Martin	St. Eu.	Saba
1 558.500	613.500	9.000	7.500	3.000	5.500

Deze cijfers geven op duidelijke wijze aan de zeer verschillend economische beteekenis van de 6 eilanden waaruit het gebiedsdeel Curacao bestaat. Finantieel brengen de Bovenwinden zoo goed als niets in 's landskas. Bonaire ook bijna niets: de 2 vette brokjes zijn Curacao en Aruba.

Verslag van de zitting van den Kolonialen Raad van 22 Mei 1933.

Goedkeuring van 2 ontwerp-verordeningen betreffende het onderwijs.

Bij de opening der vergadering om 8 uur door den Voorzitter den Heer Cohen Henriquez waren alle leden aanwezig behalve de Heer Winkel en de Heer de Lannoy. Deze laatste vertoeft op 't oogenblik in 't buitenland. Er waren drie ingekomen stukken te behandelen, alle drie van den Gouverneur.

Het eerste ging over de uitwatering van Schepen, het tweede over Beslag op onroerende goederen: beiden werden naar de afdeelingen verwezen, het derde was de volmacht van den Gouverneur aan den Heer Schroeder, Inspecteur van het Onderwijs, om deze avond in de K. R. op te treden als Gemachtigde van het Bestuur ter verdediging van de Onderwijs-verordeningen. De Voorzitter heette den Heer Inspecteur welkom en beloofde met belangstelling te zullen luisteren naar diens uiteenzettingen.

Eerst werd de ontwerp-keur tot wijziging van de „Algemeene Politie-keur" 1917, onder handen genomen. Bij de algemeene beschouwingen had niemand iets te zeggen zoodat dit een „hamerstuk" werd en in een oogwenk alle artikelen werden aangenomen.

De eigenlijke „clou" van den avond waren de twee volgende ontwerp-verordeningen betreffende het onderwijs. Er was dan ook veel belangstelling — in zoover men dat hier *veel* kan noemen — van de zijde van de Heeren Onderwijzers; er waren zelfs drie Eerw. Fraters verschenen. Bij de algemeene beschouwingen stond het lid Sprockel onmiddelijk recht en begon zijne redevoering die eene zeer goede inleiding was op de betreffende verordeningen en duidelijk het uiteengezet waar het om ging. Deze verordeningen, zei de Heer Sprockel, werden al 10 maanden geleden ingediend: het Bestuur wou de K. R. een beetje forceeren deze gauw-gauw te behandelen wegens de bezuiniging, maar het ging hier om te belangrijke zaken zooals de differentatie der scholen, de bekwaamheid der onderwijzers, leerlingen-schaal en de vakken, daarom moest de K. R. voorzichtig en langzaam te werk gaan, waarin hij gelijk heeft. In 't begin hadden deze ontwerp-verordening de sympathie van den K. Raad niet: ze gaan over de nieuwe regeling van het Lager Onderwijs, wat alleen hier geregeld is door de Wet.

De Heer Sprockel gaf dan uitleg over het Lager Onderwijs in Nederland wiens voornaamste doel is **opvoeding** der kinderen, het aanbrengen van kennis is van secundair belang. De on- [illegible] van de Nederlandsche Wet [illegible] de onderwijzers 4de klasse en de kwekelingen geen onderwijzers. Het zijn geen opvoeders. Waarom ze dan hier in Curaçao als voldoend te beschouwen, terwijl ze vroeger slechts geduld werden voor de 4 eerste leerjaren der school L. O. A. (buitendistricten)? De Heer Sprockel ging verder na de waarde der M.U.L.O. (scholen 9 a 10 leerjaren) de U. L. O.-scholen (7 leerjaren) en de L.O.B.-school (in de stad) volgens de nieuwe verordening: de eerste komen zoowat overeen met Nederland, de tweede moeten ervoor onderdoen en de derde zullen moeilijk kunnen beantwoorden aan haar hoofddoel: de opvoeding. Over het vierde soort scholen L.O.A. (buitendistrict) was de Heer Sprockel heelemaal niet te spreken, want die komen er nog het slechts af ên om de slechte bezetting ên om de leeringen-school (60 in plaats van 50) ên om het leerplan: en ten opzichte van deze laatste scholen, schijnt de *gelijkstelling* wel een duwtje achteruit te krijgen: het Bijzonder Onderwijs krijgt iets meer voor de MULO maar moet meer uitgeven voor de buitenscholen Ook tegen het leerplan der scholen L.O.A. (buitendistrict) ging hij te velde, daar dit leerplan slechts de vakken: lezen, schrijven, Nederlandsch en rekenen bevat: men moet ook aardrijkskunde, zingen teekenen enz. verplichtend stellen, zoo niet, worden de verwaarloosd en dan sluiten het onderwijs aan de scholen niet aan bij de behoeften die het leven aan de leerlingen stelt wat juist tegen de bedoeling van het Bestuur is. Zoo is dus de bezetting van U.L.O, L.O.B en L.O.A volgens deze nieuwe verordening onvoelde. De Heer Sprockel erkende echter de moeilijkheden voor 't Bestuur om de noodige leerkrachten te krijgen.

Ook kwam hij nog op tegen de wijze waarop het Bestuur de bezetting voor ieder leerjaar en voor ieder schooltijden heeft geregeld: volgens de bekwaamheid die noodig en voldoende is er moet meer vrijheid gelaten worden aan het schoolbestuur; daarom moeten de woorden „noodig en voldoende" uit de verordening verdwijnen. Ten slotte zeide de Heer Sprockel nog dat het uit een finantieel oogpunt, voor het gouvernement een uitkomst is dat de R.K. Missie het onderwijs in de buitendistricten op zich heeft genomen en hij bracht zijne hulde aan de bewonderingwaardigen arbeid der Eerw. Zusters op de buitenscholen. Voor meerdere bijzonderheden verwijzen wij naar de rede zelf van den Heer Sprockel, welke in dit blad is afgedrukt.

Na den Heer Sprockel, kwam den Heer Eskes aan de beurt om het zijne te zeggen over deze ontwerp-verordeningen.

De Heer Eskes heeft ze vooral beschouwd in 't licht der gelijkstelling van Bijzonder en Openbaar Onderwijs.

Door deze verordeningen schijnt de gelijkstelling van Bijzonder en Openbaar Onderwijs iets nader gebracht te zijn. Volgens de M. v. A. schijnt het Bestuur goede bedoelingen te hebben, dat geeft tenminste moed. In 1920 is het principe der gelijkstelling reeds opgenomen in het Regeeringsreglement. Voor dien tijd sprak men er over dat het B. O. „**gesteund**" (gesubsidieerd) werd, na wijziging van 1920 begon men te praten over „**bekostiging**" wat een groot verschil is.

Het principe was dus veranderd, doch ... de verordeningen om dat principe toe te passen bleven uit: in de praktijk bleef men het B. O. „subsidieeren" want men verschool zich achter den tekst van het Regeeringsreglement art. 180 „**zooveel de middelen gedoogen**" d.w.z men zou het B. O. „**bekostigen**" zooveel de middelen gedoogden. Doch Professor Onema heeft aangetoond dat dit een verkeerde uitleg is: er moet gelezen worden dat men voldoende onderwijs moet geven aan **allen** zonder onderscheid, zooveel de middelen gedoogen. Men moet dus eerst een bedrag vaststellen voor het geheele Onderwijs en dan dat bedrag verdeelen op voet van gelijkheid tusschen het O. O. en het B. O.: aan dezen uitleg, die wettelijk is, ontleent het B. O. zijn recht op gelijkstelling, dat niet mag afhangen van het wisselend inzicht der overheid. De Hr. Eskes herhaalde dat het Bestuur gewillig is in deze zaak, dat bleek wel uit de M. v. A., waarin gezegd werd dat wat betreft gebouwen, Pensioenen, overgangskosten der Bijzondere scholen in de Wet zouden worden opgenomen om zoo doende een einde te maken aan onwettige toestanden.

Maar moeten dan de kosten, heelemaal geen rol spelen, vroeg de spreker zich af! Zeker: „A l'impossible il n'est tenu", geen luxe dus in onze scholen. B. O. en O. O. moeten eenvoudig blijven. Deze nieuwe verordeningen waarover het vanavond gaat, maken het O. niet duur; integendeel, toch dat wil niet zeggen dat men daarom zoo maar moet toestaan 4de klassers aan 't hoofd eener school te plaatsen. Deze ontwerpen zijn kinderen van den bezuinigingstijd later als de tijden beter worden, zal men meer aan het O. moeten geven. Deze ontwerpen laten vele wenschen onvervuld, sommige punten moeten gewijzigd enz. enz. wat men allemaal denkt klaar te spelen door amendementen bij de artikelsgewijze behan- [illegible] het woord [illegible] voor zijn welkomstwoord. Daar noch de Heer Sprockel noch de Heer Eskes nieuwe gezichtspunten hadden geopend, daar alles reeds gezegd was bij de gedachtenwisseling van Raad en Bestuur, kon spreker volstaan met te verwijzen naar het gezegde in de M.v.T., de M.v.A. en de Nota naar aanleiding van het Eindverslag. Hij zal meer inlichtingen geven bij de artikelsgewijze behandeling.

De Voorzitter begon nu de behandeling over de onderwijsverordening van 6 Oct. 1906. Deze behandeling alsook die van het volgende ontwerp is kalm verloopen, zoo kalm zelfs dat het 'n beetje vervelend begon te worden. Er is niets verdedigd noch aangevallen. De houding van het Bestuur beperkte zich tot het gewillig aannemen der amendementen. Onwillekeurig kwam de gedachte in ons op: is de briesende leeuw een lammetje geworden? De vreesgedachte schijnt tegenwoordig enorm veel aanhangers te winnen!

Het eerste amendement kwam bij art 1 sub II waar „noodig en voldoende" (zie redevoering van den Heer Sprockel) vervangen werd door „vereischt", waardoor de schoolbesturen in verband met amendement, meer vrijheid krijgen in het plaatsen of verdeelen van hun personeel aan de verschillende klassen. Het Bestuur, gezien de vele uitzonderingen in 't ontwerp vond 't niet meer noodig die term te handhaven, en nam 't amendement over. Hetzelfde gebeurde met het volgende sub III, naar de bekwaamheid der overige onderwijzers (geen hoofden) beschreven wordt, ook hier werd „*noodig en voldoende*" vervangen door „*vereischt*". Het ging hier vooral om, de kweekelingen. De Heer Eskes herinerde er aan dat het O. op de buiten eindonderwijs is, daarom moet het een goed O. wezen. Nu is er van het onderwijs door kweekelingen, die 50 tot 60 leerlingen tellen weinig te verwachten: de ondervinding niet de Ambachtschool bewijst dat. Welnu Ambachtsonderwijs is zeer voornaam voor de buitenmenschen: het onderwijs buiten moet nauwer kunnen aansluiten bij het ambachtsonderwijs. Zoo zullen de werklui van hier langzamerhand de vreemdelingen kunnen verdringen en dus de betere plaatsen innemen en hoogere loonen verdienen. (Tusschen haakjes zei de spreker nog dat er op de Isla maar een 70 zijn die 20 cent per uur verdienen en eenige honderden die 23 verdienen, op de 2500, die meer verdienen). Het belang van 't land eischt dus dat op den buiten goed L. O. gegeven wordt.

Deze textwijziging heeft wederom waarde hierom dat nu in verband met Amendement 4 (dat in de derde plaats werd behandeld) het schoolbestuur meer vrijheid krijgt de verschillende leerkrachten in de klassen te plaatsen naar hunne bijzondere aanleg en geschiktheid. Hoe de kwestie der kweekelingen bij het L. O. A. geregeld werd, wordt aanstonds aangetoond bij bespreking van amendement 4.

Amendement 4 werd nu behandeld: aanname er van zal een 20.000 fl. meer kosten aan 't Gouvernement maar dat had de Heer Eskes er wel voor over, vooral nu de financieën niet zoo slecht zijn. Dit amendement heeft gezorgd dat de bezetting op de scholen er veel beter op geworden is, dan volgens het Bestuur mogelijk zou geweest zijn. De formuleering van dit amendement 4 1ste lid is zoo technisch gesteld dat gewone stervelingen er onmogelijk uit komen: het beste zal dan maar de effecten te laten zien van dit amendement op de bezetting der 4 soorten scholen M.U.L.O; U.L.O.; L. O. B. en L. O. A. (buiten). Op de M.U.L.O. scholen (9 tot 10 leerjaren) had het Gouvernement de volgende bezetting voorgesteld: 1e jaar tot en met 6de: onderwijzer 3de klasse; kopklassen: onderw. 1ste klasse; amendement 4 1ste lid maakt het mogelijk in 1 tot 6 iemand van hoogeren rang te plaatsen die dan uitbetaald zal worden tot het maximum van een 2de klasser.

U.L.O. (7 of meer leerjaren) Voorstel Bestuur: hoofd: 2de klasse met bijakte; leerjaar 1-2-3een4e klasser; rest 3de klasse. Am. 4 1ste lid maakt het mogelijk als hoofd een 1ste klasse te hebben en in leerjaar 3 iemand van hoogeren rang, uitbetaald tot maximum van 3de klas. — L.O.B (Lager Onderwijs Stad.) Voorstel Bestuur: hoofd 3e klas, leerjaar 1-2-3-4 een 4e klasser; rest: 3de klas: Am. 4. 1ste lid maakt het mogelijk een 2e klasser als hoofd te hebben, en in het 4e jaar iemand van hoogere rang uitbetaald tot maximum 3de klas.

L.O.A scholen (6 leerjaren: scholen buiten). Voorstel Bestuur: hoofd: 4e klasser; in leerjaar 1-2-3-4: kwekelingen de rest: 4de klassers. Amend. 4 maakt het mogelijk als hoofd een 3de klasser te hebben en in het 4de leerjaar iemand met hoogere rang uitbetaald tot maximum 4de klas doch het tweede lid van Amendment 4 heeft ten opzichte van L. O. A. scholen nog meer verbetering gebracht en wel deze dat "het hoofd der school niet medegeteld bij een even aantal leerkrachten de helft, bij een oneven aantal de kleinste helft als onderwijzers 4de klasse zal worden bezoldigd, mits zij in het bezit zijn van dien of van een hoogeren rang. Am. 4 in zijn geheel werd aangenomen. De aanname van dit amendement brengt meer uitgaven mede, doch dit zal volgens [illegible] houding [illegible] stuur zal het onderhavige voorstel daarvan niet intrekken, het schijnt deze financieële kwestie aan den K.R. te willen overlaten.

Amendement III, logisch volgende uit A IV werd ook door het Bestuur overgenomen.

Sub V (leerlingenschaal) wordt een amendement (5) aangenomen dat vereischt dat in een L.O.A. school bij elk vijfenvijftigtal leerling en méér boven de 50 er een onderwijzer of kweekeling meer moet bijkomen.

Bij sub VII dat luidt „Onderwijzers 1e klasse categorie A zijn zij, die vóór 31 Dec. 1922 in het bezit waren van de bevoegdheid onderwijzer 1e klasse" kwam. Am 7, dat de zin aldus vervolgde "of vóór 1 Januari 1933 als zoodanig benoemd waren. 't Bestuur nam dit Sub VIII (dat bepaalt over wie benoembaar zijn tot onderwijzer 1e klasse A) onderging een uitbreiding (door amend 7) waardoor ook onder de categorie gerekend werden de 3de klassers die in het bezit zijn van akte van bekwaamheid in minstens 3 der vakken of van eene middelbare akte in minstens een der vakken in art 33 bis genoemd en vermeld onder no. 1—6 van dit artikel. Deze soepelere regeling werd door 't Bestuur overgenomen.

Bij art 2 dat luidt "Deze verordening treedt in werking met ingang van een door den gouverneur te bepalen dag" antwoordde de gemachtigde van 't Bestuur op de vraag hieromtrent van den Heer Eskes dat dit zoo spoedig mogelijk zou gebeuren. Bij artikel 3 dat zegt dat aan de kosten ten opzichte van de bekwaamheden van het personeel moet voldaan worden uiterlijk 3 jaren na het in werking treden dezer verordening, kwam amend 9 eenige verlichting brengen aan het Openbaar Onderwijs, daar (zoo luidde het amend) "De Gouverneur bevoegd is, gedurende het tijdvak van een jaar en zes maanden na het inwerking treden van deze verordening ten aanzien van onderwijzers werkzaam aan de openbare scholen van het bepaalde in artikel 26 ter af te wijken (art. 26 ter (am. 4) nl. maakt het mogelijk dat iemand van hoogeren vraag, lager dan zijn rang betaald wordt) zonder dat de besturen van gesubsidieerde bijzondere lagere scholen hieraan eenig recht op vermeerdering van uitkeeringen ingevolge art. 7 etc. — kunnen ontleenen.

Nu werd overgegaan tot het 4de punt de agenda: de behandeling van de ontwerp-verordening tot wijziging en aanvulling van het K.B van den 23sten Aug. 1922.

Op deze ontwerp-verordening zijn 5 amendementen gekomen die ook allemaal, zooals de 9 vorigen, voorgesteld en verdedigd werden door den Heer Eskes.

Bij art. 1 sub. III (leerplan L. O. A scholen (stad): 18 uur per week; de 4 hoofdvakken: lezen, schrijven, rekenen, nederlandsch-taal verplichtend, de overige vakken vrij) kwam de Heer Eskes op, tegen de meening van den Heer Sprockel in, voor de vrijheid der schoolbesturen en daarom vond hij het goed alleen maar die 4 vakken verplichtend te stellen, de anderen vrij te laten; als een tegemoetkoming zou hij desnoods nog 't vak geschiedenis verplichtend willen stellen maar de Heer Inspecteur merkte op dat geschiedenis zeer moeilijk is: het is beter daarvoor Nederlaandsche taal te nemen of de geschiedenis les als zoodanig te laten dienen (als vertelsel).

Bij sub. V stelde de Heer Eskes een amendement voor om bij de woorden „De gouverneur bepaald de aard van het Onderwijs" (O. O. en B. O.) te voegen" als bedoeld in art. 21ste lid waardoor duidelijk wordt dat de Gouverneur alleen maar het O. kan *verdeelen* nl in M. U. L. O., U. L. O. L. O. A en L. O. B.: als men in Holland voldoet aan de eischen van M. U. L. O., dan moet werkend worden als M.U.L.O.

't Bestuur had geen bezwaar dit amendement over te nemen — Sub VI luidt 2e het leerplan aan den Inspecteur het onderwijs wordt medegedeeld, die dit voor gezien teekent, ten bewijze, dat het voldoet aan de wettelijke vereischten „*voor een soortgelijke openbare school gesteld*" dit heeft nog voor stof opgejaagd enkel en alleen om de laatste woorden. Dat sub VI riep de Heer E. uit geeft de schijn alsof het op O het grootste voorbeeld is van alle onderwierp, alsof O.O. norm is van alles !! dat principe is volslagen onjuist. Daarom gooide de Heer Eskes een amendementje op die woorden om ze te bedekken of beter nog ze moesten er uit, wat dan ook gebeurd is want „natuurlijk" had het Bestuur geen bezwaar dit am. over te nemen.

De Heer Schroeder verklaarde nog dat het heelemaal de bedoeling niet is geweest het O.O. als norm te stellen er was alleen bedoeld het leerplan van het B.O. te laten voldoen aan de „technische" eischen van het O. O. meer niet. Dit kleine incidentje (of was het misschien zelfs nog geen incidentje ?) is het eenige leuke geweest in heel dezen onderwijsavond; al het andere was te veel schoolmeesterachtig, er werdt te veel gewerkt met sub III art. 25 of 3de lid van een nieuw artikel 24 (art. 23) sub I (Romeinsch) bis I Alles verliep nu vlot tot sub IX waar de Heer Eskes nog eventjes zijn hart moest luchten en eenige wenschen aan het Bestuur overbrengen.

't Het ging over het bepalen door den [illegible] op de scholen, wat zooveel [illegible] opgejaagd einde vorig jaar. Spreker vroeg de leeftijdsgrens van aannemen te verlagen: dit in verband met het periodiek vertrek naar Holland van vele kindere, waardoor ze telkens achteruit komen. De Inspecteur beloofde heel vriendelijk deze schoone wenschen aan het Bestuur over te brengen.

Artikel 4 onderging nog 2 wijzigingen, onderscheidelijk door amendement 4 en 5, welke wij hier om het belang der zaak laten volgen.

Amendement 4: Het eerste lid van artikel 4 wordt gelezen als volgt: 1. Voor eene gesubsidieerde bijzondere school voor meer uitgebreid lager onderwijs, die op het tijdstip der inwerkingtreding van deze verordening niet voldoet aan de eischen ten aanzien van het onderwijzend personeel gesteld in het eerste en het tweede lid van artikel 46 van de Onderwijsverordening 1907, wordt het bepaalde in het derde lid van artikel 8 van het K. B. van den 23ste Aug. 1922 No. 46 (P.B. no. 53) voor de eerste maal toegepast, wanneer zij aan de bedoelde eischen gedurende de eerste helft van een dienstjaar voldaan heeft.

En amendement 5: Artikel 4 wordt uitgebreid met een derde lid, luidende als volgt:

„3. Voor een gesubsidieerde bijzondere school voor meer uitgebreid lager Onderwijs, die op het tijdstip van inwerkingtreding van deze verordening niet voldoet aan de eischen ten aanzien van het onderwijzend personeel gesteld in het eerste en in het tweede lid van artikel 46 van de Onderwijsverordening 1907 bepaalt de Gouverneur, binnen een maand na dat tijdstip het aantal van de onderwijzers dat voor het loopende dienstjaar met ingang van het tijdstip van inwerkingtreding dezer verordening voor uitkeering in 's Landkas in aanmerking komt.

Het Bestuur nam allebei deze amendementen over; zoodat nu alles afgeloopen was, doch de Heer Eskes die geheel den avond al aan 't woord geweest was kon (macht der gewoonte ?) het niet laten om zijn trant krijgen ou al te zwijgen en bracht den wensch naar voren vanal de onderwijsverordeningen enz. Wat er nu was, daar kon niemand uit; alleen de Inspecteur van 't Onderwijs, die er zich thuis invoel als een visch in 't water. Ten slotte bracht hij dank aan den Heer Schroeder voor diens gewaardeerde hulp (en ook geduld !) hem betoond bij de studeering en amendeering van de verordeningen die juist afgehandeld zijn.

De Heer Inspecteur was zeer gevoelig voor deze schoone woorden van het lid Eskes en kon mededeelen dat binnen afzienbaren tijd aan 's Heeren Eskes wensch zal voldaan worden, en hij een keurig boekdeel zal te zien krijgen waarin vervat zijn de 162 nieuwe onderwijsverordeningen (69 artikelen) met M.v.t., de subsidie-verordening en M. v. T. de Pensioenverordeningen en de Uitvoeringsbesluiten. Werkelijk om van te watertanden.

Nu was het heusch gedaan en de Heer Jossy C. Henriquez sloot de openbare vergadering.

BERICHTEN.

Welkom.

Dinsdag l.l. kwam met de „Baralt" in Curaçao aan, de achtbare familie Gelfman, aan wie wij een hartelijk welkom toeroepen.

Zilveren feest.

Woensdag a.s. herdenkt de Z. Eerw. Frater Realino, professor aan het St. Thomas College, den dag waarop hij voor 25 jaar het religieuse kleed aannam in de Congregatie der Fraters van Tilburg. Wij wenschen Fr. Realino proficiat met dezen dag van goddelijke genade en bijzondere uitverkiezing en hopen dat de goede God hem nog vele jaren mogen geven om te leven en te werken volgens de idealen waarvan zijn religieuse kleed het symbool is.

Redevoering Mr. Eskes.

Wegens plaatsgebrek is deze week de redevoering niet kunnen geplaatst worden: zij zal zal geplaatst worden volgende week.

Uitvoering in Theater Brion.

Zondagavond a.s. halfnegen is er in het Theater Brion een uitvoering van muziek, zang, tooneelspel en goocheltoeren, door de Curaçaosche Sport Club Universo, ten voordeele van het Roode kruis. Prijzen der plaatsen f. 1.50 en f 1.

Koloniale Raad.

op Maandag den 29sten Mei 1933 des avonds te 8 uur.

Te behandelen onderwerpen:

No. 1. Ingekomen stukken.

„ 2. Ontwerp verordening tot wijziging en aanvulling van de Inkomstenbelasting verordening 1906 (P.B. No. 16) 1932-1933-31).

Apostolaat ter Zee en S.S. Simon Bolivar.

Woensdagmiddag 24 Mei heeft op het Mundo Nobo terrein, door bemiddeling van Apostolaat ter Zee, een elftal van het SS. Simon Bolivar een match gespeeld tegen een gecombineerd elftal van Bismarck en eervol verloren met 3 — 0. De strijd was vinnig en de „Simon" heeft zich schitterend geweerd.

Examen boekhouden.

De aandacht wordt gevestigd op de bekendmaking van den Inspecteur van het Onderwijs in de Curaçaosche Courant van den 19en dezer omtrent de in Juni alhier te houden examens Boekhouden van de vereeniging van Leeraren in het Boekhouden en de examens Handelscorrespondentie der Vereeniging L. I. T. E. H. beide gevestigd te Amsterdam. Aanmelding bij den Inspecteur van het Onderwijs vóór 1 Juni a.s.

ALUMINUM LINE.

Geregelde vracht en passagiersdienst tusschen New Orleans, Mobile, Port au Prince, Santo Domingo, CURACAO, Puerto Cabello, La Guaira en PARAMARIBO, en vandaar direct naar CURAÇAO en New Orleans als volgt:

	Vertr. NEW ORLEANS	Aank. CURAÇAO	Aank. PARAMARIBO
SS. "VESTVANGEN"	Mei 22	Juni 2	Juni 9
SS. "DALVANGEN"	Juni 10	Juni 23	Juni 30
SS. "VESTVANGEN"	Juli 3	Juli 14	Juli 21

	Vertr. PARAMARIBO	Aank. CURAÇAO	Aank. NEW ORLEANS
SS. "DALVANGEN"	Mei 24	Mei 28	Juni 5
SS. "VESTVANGEN"	Juni 14	Juni 18	Juni 26 *
SS. "DALVANGEN"	Juli 5	Juli 9	Juli 17 *

(*) De schepen aldus gemerkt gaan naar MOBILE, Ala.

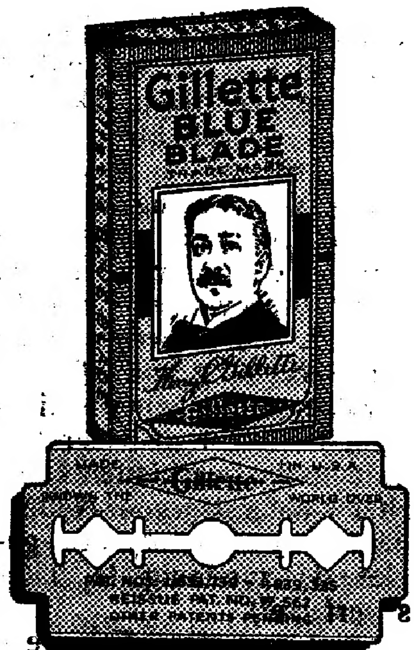
Cabine Klasse naar Paramaribo	Fls. 125.—
Dekpassage naar Paramaribo	„ 62.50
Cabine Klasse naar New Orleans en Mobile	„ 250.—

S. E. L. MADURO & SONS, Agenten.

De Ruyterplein 2. Telephoon No. 72 & No. 505.

JOHN G. EMAN, Agent Oranjestad Aruba.

SHAVING



No package contains genuine "GILLETTE BLUE BLADES" unless it carries the portrait of King C. Gillette.

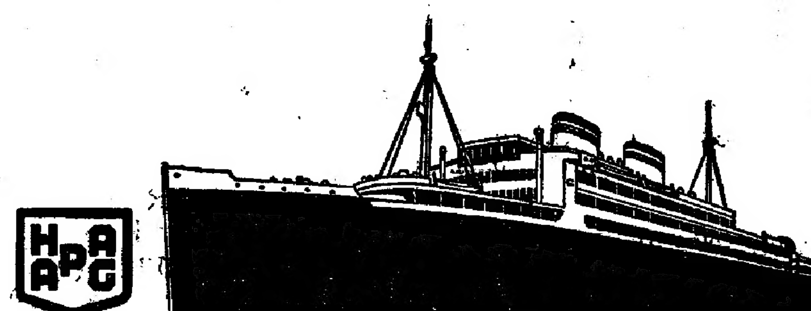
Shaving can be a most unpleasant task, thousands of men know, unless you use the Gillette BLUE BLADE. Glasshard edges--sharpened to perfection--shave tender faces smoothly. We urge you to try the Gillette Blue Blade and see.

Agent

A. P. MAAL P. O. BOX 94.

V. ROSSEM'S Poorters-Toeback

DE BESTE VARINAS



HAMBURG-AMERIKA LINIE

(HAMBURG-AMERICAN LINE)

Fast Passenger and Freight Service with the luxurious and new Motorships:

ORINOCO & MAGDALENA

(14,100 TONS DISPLACEMENT)

two of the best boats in service between Westindies, Central-America, and Europe.

Now in construction to be put soon in service, two other modern Motorships with still greater improvements, viz:

CARIBIA & CORDILLERA

(16,000 TONS DISPLACEMENT · 17 KNOTS SPEED)

NEXT SAILINGS:

to Puerto Colombia, Cartagena, Cristobal*, and Puerto Limon:		to Plymouth, Cherbourg, Amsterdam, and Hamburg, via Venezuela, and Trinidad:	
Troya	June 7	Caribia	June 1
Magdalena	June 16	Kiel	June 16

FREIGHT SERVICE ONLY:

(Next Sailing subject to Change)

to Puerto Colombia and Cartagena, eventually via Santa Marta:

Attika June 13

SERVICE WITH MARACAIBO:

with the branch steamer "Alemania" (for Passengers and Freight) running between Curaçao and Maracaibo, eventually Aruba and Bonaire, in connection with the above transatlantic boats:

For further informations please apply to the Agents:

EDWARDS, HENRIQUEZ & CO.

CURAÇAO, De Ruyterplein 1—3, Telephone: 106

W. F. CRAANE, ARUBA

DESPUES DEL EJERCICIO

Cuando todo el cuerpo está adolorido y cansado, basta una aplicación de Linimento de Sloan, sin frotar, para que los músculos recobren su flexibilidad y dejen de doler. Alivia rápida y eficazmente.

Sométalo a la prueba.



LINIMENTO DE SLOAN

★ MATA DOLORES ★

NESTLE'S

CHOCOLADE WEDSTRIJD

HOEVEEL BOONEN IN HET BLIK?

1ste prijs	Columbia Radio
2de prijs	AgfaCAmera
10 prijzen van ieder een	Dames Polshorloge
10 „ „ „ „	Hawkeye Camera
10 „ „ „ „	Voetbal

Voor voorwaarden zie strooibeljetten.

Denk er aan dat de deelname zal worden gesloten op Zaterdag 27 Mei om 10 uur a. m.

8-2 C. WINKEL EN ZONEN

HERWIN JEUGD

Slechts spijsvertering en verstopping brengen ouderdom — gevoelens. Vergiften gaan door het bloed.... veroorzaken lusteloosheid en hoofdpijn... Laat hieraan een einde komen door

FLEISCHMANN'S YAEST

te gebruiken. Gebruikt 3 tabletten iederen dag.

Fleischmann's Gist.

Photo Jansen.

BREEDESTRAAT No. 4, OTRABANDA.

Koopt bij ons uw filmen, wij ontwikkelen die voor U — gratis!

Afdrukken:

van 4 x 6½ tot 6 x 9 cM.	per stuk	f. 0.08
„ 6½ x 11 tot 9 x 12 cM.	per stuk	f. 0.11
[illegible] x 14 cM. en postkaarten		f. 0.15

bij 100 of meer afdrukken [illegible]

Vergrootingen tegen sterk concureerende prijzen.

Gegarandeerd prima vakwerk.

Leverantie: binnen 24 uur.

Compania Trasatlántica

(Spaansche Lijn.)

Eerstvolgende afvaarten van Curaçao:

naar Pto. Colombia, Cristobal:

SS. „JUAN S. ELCANO" 10-11 Mei, 9-10 Juli.

naar Pto. Cabello, La Guayra, STO. DOMINGO, San Juan, Canarias, Cadiz en Barcelona:

SS. „JUAN SEB. ELCANO" 18-19 Mei, [illegible] Juli.

SS. „MARQUES DE COMILLAS" 17-18 Juni.

naar Pto. Colombia, Cristobal, PTO. LIMON, PTO. BARRIOS, HAVANA, NEW YORK, Cadiz en Barcelona:

SS. „MAGALLANES" 8-9 Juni.

Passages naar New Orleans en andere plaatsen met overscheping in Cristobal, kunnen hier worden uitgereikt.

Alle inlichtingen te bekomen bij:

S. E. L. MADURO & SONS, Agenten.

De Ruyterplein No. 2. Telefoon No. 72 & 505.

¡Ay Cómo Duele! Aplíquese MENTHOLATUM



¿Qué haría sin MENTHOLATUM? piensan muchas madres cuando los niños llegan a la casa llorando con chichones, quemaduras, cortadas y golpes. Bien saben que MENTHOLATUM calma el dolor, previene infecciones y sana las heridas y siempre lo mantienen a la mano. Por sus propiedades antisépticas y curativas es indispensable para inflamaciones, enfermedades de la piel, catarros etc. A la venta únicamente en latas, tubos y tarros.

WHISKY

JOHNNIE WALKER



Geboren 1820—En nog steeds Krachtig

JOHN WALKER & SONS, LTD., SCOTCH WHISKY DISTILLERS, KILMARNOCK, SCOTLAND.

JOHNNIE WALKER

Geen betere Whisky te verkrijgen

MORRIS E. CURIEL & SONS

Agenten.

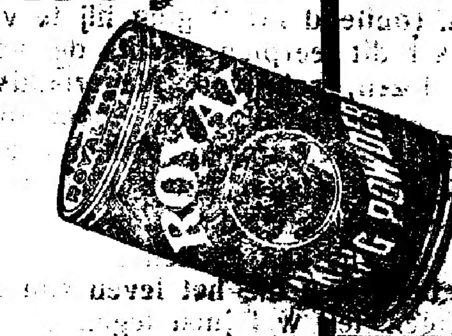


UNA BUENA RAZON

El Polvo para Hornear Royal está hecho con Crémor Tártaro. No tiene rival. Vd. puede tener confianza de que todo cuanto hornee le resultará ligero, tierno y delicado, si exige siempre

Polvo para Hornear

Royal



Distribuidor MENSING & Co. Apartado 125 Curaçao.

THE NEW-ZEALAND SHIPPING CO., LTD

SHAW SAVILL & ALBION CO., LTD.

SNELSTE VERBINDING MET PASSAGIERSBOOTEN TUSSCHEN CURACAO EN

PANAMA & NEW-ZEALAND	SS. "ROTORUA"	(12.250 ton)	Mei	18/19
	SS. "TAKAROA"	([illegible])	Mei	30/31
	SS. "MATAROA"	(12.500 ton)	Juli	26/27

Cabin & Toeristen Klasse naar Panama	£ 5.—	(minimum)
Cabin Klasse naar New-Zealand	£ 42.—	„
Toeristen Klasse naar New Zealand	£ 28.—	„

—o—

LONDEN & SOUTHAMPTON	SS. "[illegible]OA"	(12.500 ton)	Mei	20/21
	SS. "[illegible]INE"	(11.000 ton)	Juni	20/21
	SS. "REMUERA"	(11.500 ton)	Juli	2/3

Passageprijzen naar Engeland:

CABIN KLASSE	£ 30.—	(minimum)
TOERISTE KLASSE	20.—	„

—o—

PASSAGEPRIJZEN WORDEN BEREKEND VOLGENS DEN KOERS VAN DEN DAG.

S. E. L. MADURO & SONS, Agenten.

De Ruyterplein 2. Telephoon: No. 72 & No. 505.

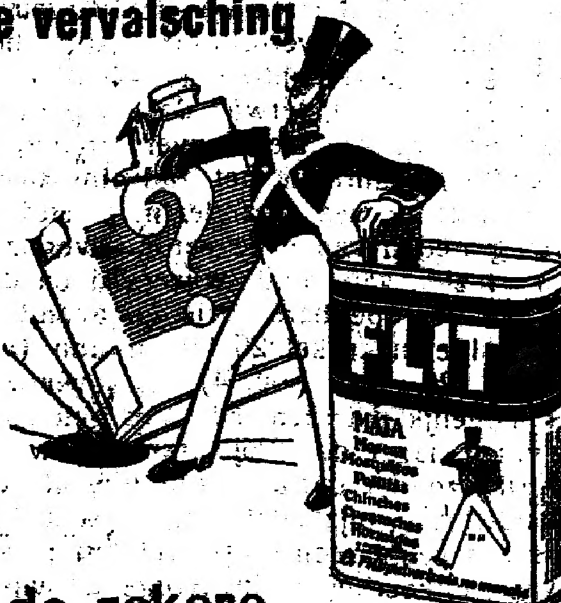
JOHN G. EMAN, Agent Oranjestad Aruba.

Wantrouw

de nutteloose vervalsching

VRAAGT

FLIT



voor de zekere bescherming tegen insecten.

WAKE UP YOUR LIVER BILE— WITHOUT CALOMEL

And You'll Jump Out of Bed in the Morning Rarin' to Go

If you feel sour and sunk and the world looks punk, don't swallow a lot of salts, mineral water, oil, laxative candy or chewing gum and expect them to make you suddenly sweet and buoyant and full of sunshine.

For they can't do it. They only move the bowels and a mere movement doesn't get at the cause. The reason for your down-and-out feeling is your liver. It should pour out two pounds of liquid bile into your bowels daily.

If this bile is not flowing freely, your food doesn't digest. It just decays in the bowels. Gas bloats up your stomach. You have a thick, bad taste and your breath is foul, skin often breaks out in blemishes. Your head aches and you feel down and out. Your whole system is poisoned.

It takes those good, old CARTER'S LITTLE LIVER PILLS to get these two pounds of bile flowing freely and make you feel "up and up." They contain wonderful, harmless, gentle vegetable extracts, amazing when it comes to making the bile flow freely.

But don't ask for liver pills. Ask for Carter's Little Liver Pills. Look for the name Carter's Little Liver Pills on the red label. Resent a substitute. 25c at all stores. © 1931 C. M. Co.

Broedeieren

Witte leghorn 25 ct.

Witteweg 45.

Otto Roelofs' Thee

blijft de beste

„DE SPORT"

Mededeelingen van „De Curaçaosche Voetbalbond."

Wedstrijd — Uitslagen.

1ste klasse	Jong Holland	— Republiek	: 0—0
Res. 1ste klasse	Asiento 2	— Trappers 2	: 0—3
2de klasse	D. D. V. O.	— Hercules	: 1—1
	De Ruiter	— S. D. O.	: 1—0
	Juliana	— Scherpenheuvel	: 0—5

Competitie-standen per 21-5-'33.

1ste klasse	Gesp.	Gew.	Gel.	Verl.	Doelpunten voor	Doelpunten tegen	Punten
Trappers	4	3	0	1	11	5	6
Asiento	3	2	1	0	8	2	5
Republiek	3	2	1	0	4	1	5
Jong Holland	2	1	1	0	3	2	3
Volharding	2	1	0	1	3	3	2
Transvaal	2	1	0	1	2	5	2
Go Ahead	3	0	1	2	0	3	1
R. C. C.	3	0	0	3	5	8	0
Bismarck	2	0	0	2	2	9	0
Res. 1ste klasse.							
R. C. C. 2	5	3	1	1	7	4	7
Jong Holland 2	3	2	1	0	3	1	5
Bismarck 2	4	2	0	2	3	2	4
Volharding 2	3	2	0	1	4	3	4
Trappers 2	2	1	1	0	4	1	3
Republiek 2	3	1	1	1	4	4	3
Asiento 2	5	1	0	4	5	7	2
Transvaal 2	3	0	0	3	0	7	0
2de klasse.							
De Ruiter	8	5	1	2	6	6	10
Scherpenheuvel	8	3	4	1	9	3	11
D. D. V. O.	6	4	1	1	5	2	9
Hercules	5	3	1	1	8	3	7
D. N. S.	6	2	1	3	5	4	5
Olympia	5	1	2	2	2	3	4
Juliana	7	2	0	5	5	15	4
S. D. O.	6	1	1	4	3	5	3
M. S. Z.	3	0	1	2	2	4	1

COMPETITIE-PROGRAMMA.

Zondag 28 Mei.

MUNDO NOBO
1ste kl.
Asiento — Volharding
4.30 precies
Scheidsrechter: Suares

Res. 1ste klasse
Jong-Holland 2 — Trappers 2
3.15 precies
Scheidsrechter: Sylbing

ASIENTO
Res. 1ste klasse
Bismarck 2 — Republiek 2
4.30 precies
Scheidsrechter: Dirkzwager

2de klasse
Hercules — Juliana
3.15 precies
Scheidsrechter: Kranenburg

Zondag 4 Juni.

MUNDO NOBO

1ste klasse
Jong-Holland — Trappers
4.45 precies

1ste klasse
Go ahead — Transvaal
3.30 precies

ASIENTO

1ste klasse
Asiento — Republiek
4.45 precies

2de klasse
D. N. S. — M. S. Z.
3.30 pecies

Maandag 5 Juni
(2de Pinksterdag)

MUNDO NOBO

1ste klasse
Bismarck — Volharding
4.45 precies

2de klasse
D. D. V. O. — M. S. Z.
3.30 precies

ASIENTO
Res. 1ste klasse
Asiento 2 — Republiek 2
4.45 precies

Res. 1ste klasse
Transvaal 2 — Trappers 2
3.30 precies

Zondag 11 Juni.

MUNDO NOBO

1ste klasse
Jong-Holland — Transvaal
4.30 precies

Res. 1ste klasse
Bismarck 2 — Trappers 2
3.30 precies

ASIENTO
1ste klasse
Go Ahead — Volharding
4.45 precies

RIF
2de klasse
Olympia — M. S. Z.
4.45 precies

Zondag 18 Juni.

MUNDO NOBO

1ste klasse
Asiento — R. C. C.
4.45 precies

Res 1ste klasse
Trappes 2 — Volharding 2
3.30 precies

ASIENTO

Res 1ste klasse
Jong Holl. 2 — Republiek 2
4.45 precies

2de klasse
M. S. Z. — S. D. O.
3.30 precies

Elftal-opgaven voor de maand Juni dienen in het bezit te zijn van den 1sten Secretaris uiterlijk 30 Mei e.k.

Alle vereenigingen zijn verplicht deze opgaven te doen.

Bericht ontvangen van de C.V.V. „TREKVOGELS" dat zij zich uit de competitie terugtrekt.

Inschrijvingen.

(Werkende leden)

„TRAPPERS" — M. Hernandez, Cornetweg K. 78 — per 17/5/'33
„J. HOLLAND" — C. S. Hoek, Amsterdam 109 — per 17/5/'33

Protest-Commissie.

Het door de C.V.V. „HERCULES" ingediende protest inzake den comp. wedstrijd „HERCULES" — „S D.O." (0-0) gespeeld op 14 Mei j.l. is door de P.C. in haar vergadering gehouden op den 19den Mei l.l. op grond van de gedane verklaringen, toegewezen, zoodat de uitslag thans 1 — 0 is in het voordeel van „HERCULES".

Straf--Commissie.

Den heer E Goilo is de toegang ontzegd tot alle sportterreinen waar wedstrijden worden gespeeld in C.V.B. verband voor den tijdsuur van 10 Mei 1933 - 10 Juli 1933. Dit met oog op het feit dat hij bij den wedstrijd „D.D.V.O." — „JULIANA" op 23 April l.l. den heer Celestijn (Juliana) heeft mishandeld.

Het bestuur heeft besloten een „Zilveren Bal" te bestellen en daarvoor seriewedstrijden uit te schrijven waaraan deel zal worden genomen door de 2de klassers: D.D.V.O., D.N.S., DE RUITER, HERCULES, JULIANA, M.S.Z., OLYMPIA, SCHERPENHEUVEL, S.D.O. en de res. 1ste klassers ASIENTO, BISMARCK, JONG HOLLAND, R.C.C., REPUBLIEK, TRANSVAAL, TRAPPERS en VOLHARDING. Deze „bal" is bedoeld als wissel prijs. De vereeniging die hem 3 × achter elkaar of 5 × in totaal wint, verkrijgt hem in eigendom. Het programma, dat door loting wordt vastgesteld, zal de volgende week worden bekend gemaakt.

Met het oog op het aantal nog te spelen 1ste klasse competitie-wedstrijden, die door het op 13 Mei j. l. gepubliceerde programma van de Wilhelmina-beker-wedstrijden zeer in het gedrang komen, heeft het bestuur besloten deze serie-wedstrijden volgens het gewone afvalsysteem te laten houden.

Het programma is thans door loting als volgt vasgesteld:

VOORRONDE:

A. TRANSVAAL — JONG HOLLAND (2|7)

1STE RONDE:

B. ASIENTO — GO AHEAD (9|7)
C. BISMARCK — VOLHARDING (16/7)
D. R. C. C. — TRAPPERS (23|7)
E. WINNAAR A — REPUBLIEK (30|7)

2DE RONDE:

F. WINNAAR E — WINNAAR C (6|8)
G. WINNAAR D — WINNAAR B (20/8)

EINDWEDSTRIJD

WINNAAR F — WINNAAR G (31|8)

ADRESSEN
AANGESLOTEN VEREENIGINGEN

Vereeniging	Secretaris	Woonplaats
ASIENTO	F. A. Vromans	Negropont 104, Emmastad
BISMARCK	M. Daaf	Oranjestraat 106
D. D. V. O.	A. E. Leito	Habaaiweg 10
D. N. S.	P. Ridderplaat	Gasthuisstraat
DE RUITER	J. den Boef	Emmastraat 134-a
GO AHEAD	F. J. de Vries	Sabelstraat 43
HERCULES	J. van Heeswijk	Witteweg 45
JONG HOLLAND	L. J. P. Mendez	Smallesteeg 2
JULIANA	E. Reinhardt	Klipstraat 49
M. S. Z.	I. M. MERSIE	Waterfort
OLYMPIA	R. M. Fer	Belvedérestraat 33
R. C. C.	J. H. v. Werkhoven	Pietermaai 43
REPUBLIEK	E. F. Elenburg	Scharlooweg 4
SCHERPEN-HEUVEL	J. L. Regales	Scherpenheuvel
S. D. O.	A. H. Warning	Javastraat 50
TRANSVAAL	A. de Rooy	Jan Helenus Fergusonstraat 14
TRAPPERS	R. E. Corasol	Cornetweg K. 21
TREKVOGELS	J. de Knegt	p/a Politie Hoofdwacht
VOLHARDING	W. A. Goilo	p/a Postkantoor

Estafette rond het Waaigat.

[illegible] te zullen houden. De afstand bedraagt in totaal ongeveer 2200 Meter. Deelgenomen kan worden door ploegen van 10 man, behoorende tot een vereeniging. De afstanden die door elken deelnemer geloopen moeten worden, bedragen resp.: 300 M., 200 M., 200 M., 200 M., 200 M., 200 M., 200 M., 200 M., 200 M., en 300 M. De wedstrijd zal plaats vinden te 5 uur namiddag; de deelnemende ploegen zullen uitterlijk te 4.30 nammiddag aanwezig moeten zijn op het open terrein nabij theater „IDEAL".

Deelnemerslijsten worden gaarne ingewacht uiterlijk 17 JUNI a.s. bij den heer H. Meersma, Plantersrust 6. Geen inlegg ld.

De C. B. L. O. stelt zich voor dezen wedstrijd in den vervolge ieder jaar te houden.

Als wisselprijs wordt door den C.B.L.O. een grooten zilveren beker beschikbaar gesteld, die 3 maal achter elkaar of 5 maal in het geheel zal moeten worden gewonnen om in het bezit van een vereeniging over te gaan.

Club-costuum of uniform sportcostuum is vereischt.



DE NEDERLANDSCHE PADVINDERS-VEREENIGING.

AFDEELING WILLEMSTAD CURAÇAO.

Schotsche dassen.

GROEP I
(Schotsche dassen).

Troep en Horde-Nieuws van Maandag 29 Mei tot en met Zondag 4 Juni.

Troepmededeelingen:

Vak-insigne REDDER behaald door G. WAGNER, J. LENS, R. BOOM, J. BOOM.

Benoemd tot Patr. Leider:

JAN LENS ... ARENDEN. BERT VERMEER .. WOLVEN.

Horde:

ANTONIE BARTOMIERT .. NESTGIDS van BRUIN.

1e STER. FRANS van HESTEREN.

Deze week Betrachting art, 5 van de WET: EEN PADVINDER IS RIDDERLIJK.

Een padvinder is ridderlijk, hoffelijk en beleefd jegens een ieder, doch vooral tegenover vrouwen en kinderen, ouden van dagen en gebrekkigen. Nooit moet hij eenige belooning voor zijn hulpvaardigheid of hoffelijkheid aannemen.

PATROUILLE-AVONDEN.

Op de vastgestelde tijden voor HERTEN ... WOLVEN ... ARENDEN en VOSSEN.

De patr. leiders maken hun eigen programma gereed en houden rekening met de wedstrijd.

Laten het goede trainingavonden zijn.

TROEPAVOND, 31 MEI.

verzamelen 6.30 uur RIF. voor verschillende tranings Troepspelen.

Vrijdag, 2 Juni.

STUDIE-PATROUILLE van 5 tot 6 uur.

Zaterdag, 3 Juni.

Zwemmen en muziektraining op de vastgestelende tijden.

TROEPBIJEENKOMST.

Zondag, 4 Juni.

LEES AANDACHTIG DE MEDEDEELING HIEROMTRENT IN HET MAANDBLAD.

De Hopman.

—o—

HET HORDE-PROGRAMMA.

Dinsdag, 30 Mei ..... verzamelen om 16,30 uur op 't RIF.

STER-WERK en Touwspring WEDSTRIJD.

Rimboespel en verhaal:

„DE GROENE GANG."

Zaterdag, 3 Juni.

LEES AANDACHTIG DE MEDEDEELING HIEROMTRENT IN HET MAANDBLAD.

(door een kleine storing in de programma's, kan dit op heden nog niet in de courant vermeld worden.

Goede Jacht.

De oude Wolf.

GESPREKKEN IN DE LEIDERS-KAMER.

Vaandrig: (het weekblad „AMIGO DI CURACAO") lezende.

Wel, Hop, heeft U dat stukje van den Heer F. J. Linnartz over „Katholieke actie op Curaçao gelezen?"

Hopman: „Ja, Vaan en met volle belangstelling. Dit is nu eens geen gezwam en jammerklachten, of kleingeestige kritiek, doch een zeer gezonde opwekking uit een oprecht hart komende. Zoo iemand zou ik graag de hand willen drukken."

Vaandrig: „En meerderen met U Hop ... als die mijnheer nu eens een kijkje nam in de Groep, dan zou hij bemerken, dat het samen beleven en betrachten van een hoog ideaal tusschen Curaçaoenaars en Hollanders, wel degelijk al bestaat. Maar 't zijn nog kleine menschen, niet waar ... toch zullen 't de mannen van straks zijn. We moesten, als 't kon, eigenlijk nog wat jongens meer bereiken."

Hopman: „Wel, Vaan, er is onder de jeugd op Curaçao genoeg animo om Padvinder te worden. Dagelijks merk ik dat aan 't groeten en de oprechte belangstelling van vele jongens, wier hart brandt om een Welp of Verkenner te worden.

Ja ... wanneer zij 't maar mochten."

Vaandrig: „Wat zou hen dan weerhouden, toe te treden tot een Beweging, welke niet alleen hun zin voor romantiek ten volle bevredigt, maar tevens door zijn vele activiteit onder hooge ideaalstelling, zoowel hun Geest als Lichaam vormt? De Padvinderij telt toch over de geheele wereld een vijf millioen Leden.

Hopman: Ik kan je zoo precies de factoren ook niet aangeven, Vaantje. De kerken kan 't niet zijn, iedereen wordt in zijn overtuiging ten volle geëerbiedigt en aangemoedigt plus gewezen op zijne plichten ten opzichte daarvan. Maar je weet dat men hier allerwegen nog het Kaste-systeem uit den tijd der oude Egyptenaren huldigt. Allicht denkt de hoogere kaste, dat het slechts voor de lagere is, en de lagere juist het omgekeerde."

Vaandrig: „Nou, Hop, dat kan een reden zijn, en dat de uniform voor een jongen nog al een beetje kost kan soms ook zijn invloed hebben. Dan laten vele families niet makke, lijk hun vaste ideën los, van een dag. je uit en 's avonds naar de cinema of een kuiertje in de auto, als een goede verstrooiing. Dan daarbij de familie en doopfeestjes plus danspartijtjes. De jongen geniet er immers ook van en groeit toch wel op. Zoo loopt hij dan heel aardig in 't gareel der vroegere geslachten."

Hopman: „Wel, boy, zoo denk jij er Goddank voor jezelf niet meer over. Je hebt in die drie jaar Padvinderij andere levensvoorwaarden leeren kennen. Het met je makkers samen beleven en scheppen van levensvolheid en troepsfeer. De dagen en avonden op tochten en in kampen doorgebracht. Het uitleven nu van je voortrekkers-ideaal als jongeman in de ploeg en daarbuiten.

Vaandrig: „Het beleven daarvan [illegible] Dit ook in mijn werk te mogen doen, is mijn hartelijke hoop .... vijf maanden zoek ik nu al reeds overal. 't Valt niet mee, als je van school komt, bezield met werklust en ... stop te moeten staan. Gelukkig kan ik mij met schriftelijke lessen nog wat verder ontwikkelen. Ik hoop, dat ik spoedig een goede kans zie.

Hopman: „Wat ik je van harte toewensch. Geef den moed niet op Vaan, Allicht, dat iemand ons gesprek afgeluistert heeft. Kijk ... daar komt Gerard Faber met de patrouille-kat van de Herten. Stuur hem, even bij me, wil je?".

(Vaan af ....)

Willemstad, 22 Mei 1933.

M.

Herdenking Louis Veuillot's sterfdag.

Een Groot Journalist en een Groot Katholiek

I.

Dezer dagen was het een halve eeuw geleden, dat Louis Veuillot te Parijs overleed, welk feit ons een welkome aanleiding is om in onze dagen zijn voorbeeldig leven en gezegend werk nog eens in dankbare herinnering te gedenken: Veuillot als strijdbare publicist en journalist.

Louis Veuillot werd in 1813 te Boynes uit doodarme ouders geboren; zijn vader was een rondtrekkend kuiper, die, nadat hij zijn vrouw had leeren kennen, zich metterwoon te Boynes had gevestigd. Zijn ouders hoewel natuurlijk Katholiek van geboorte waren echter kinderen van de revolutie, die zich om God of Godsdienst weinig bekommerden.

Louis wist zich later alleen nog te herinneren dat zijn moeder hem als kind uit oude traditie 's avonds voor 't slapen gaan toch een „Weesgegroet" liet bidden, en hem ook des Zondags weleens naar de H. Mis stuurde, waartoe zij zelf weinig kwam.

Op 13-jarige leeftijd verliet de jonge Louis het ouderlijk huis om zijn eigen weg door de wereld te vinden.

Hij voelde zich als alleen op de wereld, zooals hij zelf later verhaalde, „sans guide, sans conseil, pour ainsi dire, sans mâi et sans Dieu."

Op 17-jarigen leeftijd vinden we hem op een notaris-kantoor te Parijs, hij zelf jong, bijna een kind nog, te midden van een jeugd, die goddeloos was opgegroeld. Thuis had hij in donkere dagen tenminste nog wel eens hooren zuchten: „God zij ons genadig," hier hoorde hij van God slechts in een vloek en lastering.

Op het kantoor van den notaris, die een broer was van den schrijver Casimir Delavique, terwijl nog een in in die dagen zeer gevierd schrijver in hetzelfde huis woonde, werd door de jongelui veel aan literatuur gedaan, en de jonge Veuillot met zijn natuurlijken genialen aanleg deed er dapper aan mee. Op een goeden dag kwam hem een preekenbundel van Bourdalouc in de hand. Wat hij bijna onbewust en zelfs niet zonder vooroordeel te lezen begon, werd hem de grootste openbaring van zijn leven. Deze preek van Bourdaloue werd de eerste stoot tot zijn bekeering tot een overtuigd christen en katholiek, welke zich in de daaropvolgende jaren tot een ongeëvenaarden groei en bloei zou ontwikkelen.

Eenmaal bekeerd, bestond er voor Louis Veuilot geen andere leer dan die van de Heilige Katholieke Kerk. En het is juist op grond van deze volgzaamheid dat er een zoo groote sterke eenheid ademt uit heel zijn zoo verscheidenen werk.

Zijn geloof werd zijn karakter, zijn stijl, zijn levenstaak, apostolaat. Anderen te brengen en te doen deelen in het geluk, dat hij zich verworven had. Als hij dan ook het geluk heeft zijn broer Eugéne, di later zijn trouwe medewerker zou worden, tot een zelfde overtuigd geloofs-inzicht te brengen, schrijft hij als triumpheerend: „Adieu, mon frére, te voilá chrétien, c'est qu' il y a de plus beau sur la terre. Il ne reste plus aprés qu' à devenir Saint au ciel".

Louis Veuillot kenmerkte zich door een volgzaam geloof, dat zonder eenige bijgedachte al de leeringen der Kerk in heilige verzekerdheid aanvaardde.

Alles wat tot de Kerk behoorde had zijn liefde en bewondering, de dogma's, de liturgie, de religieuze orden, de missionarissen, de devotie, scapuleeren, medailles, aller eerbiedigde hij, wat de Kerk deed, voorschreef en goedkeurde.

Rome was voor hem het eeuwige licht, alles wat niet door Rome werd beschenen, was voor hem duisternis en dood.

Uit zijn geloof leefde hij, voor zijn geloof werkte hij, uit en naar dit geloof bezag en oordeelde hij alle dingen des levens.

Hij was gelukkig gehuwd met een lieve en engelachtige vrouw, die hij na acht jaren moest verliezen. Eens op reis door Holland, schreef hij uit Amsterdam aan deze zijn geliefde Mathilde: „Gij lijkt mij het ware geluk, de ware schoonheid, het ware genot, allen rijkdom te boven gaande, die ik nu zoo ver weg ga bewonderen, en die mij thuis wacht. Die kleine tuin van Vitry, wanneer gij daar wandelt lijkt mij het aardsche paradijs. De rest is alles ballingschap."

En als de geliefde vrouw gestorven is, schrijft hij aan een vriend: „God heeft een heilige beloond, die haar kroon gewonnen heeft en een armen zondaar gestraft. Wij moeten gelaten het hoofd buigen, bidden en ons bekeeren."

Zij liet hem zes jonge kinderen na. Drie van hen zag hij sterven binnen 43 uren.

Deze harde slagen hadden zijn hart voor altijd immuum gemaakt voor wonden, hem door menschelijke tegenstanders toegebracht. Pamfletten en lasterschriften konden hem niet deeren. Vroeger niet, naar hij placht te zeggen omdat hij toen te gelukkig was, later niet, omdat hij ongevoelig was geworden door bovengenoemde slagen.

Temidden van beproevingen en strijd had hij den waren vrede gevonden, den grooten vrede in Gods' liefde en barmhartigheid, want hij wist, dat zijn dooden leefden en dat God ze hem eens zou teruggeven.

Na den dood van zijn geliefde Mathilde, leefde hij met zijn zuster Elisa en zijn broer Eugéne. De zuster voedde de kinderen op en was als een moeder voor zijn dochters. Eugéne deelde zijn leven van strijd en arbeid.

„Il nous faut deux plumes, mais il suffira d'un encrier".

Aan de zuster, die zich over zijn moederlooze kinderen ontfermde schreef hij eens als in een hymne: „Gij hebt jeugd, vrijheid en toekomst geofferd, gij zijt u zelve niet meer, gij zijt haar geworden, die niet meer is, de gestorven echtgenoote, de begraven moeder, gij verweduwde maagd, religieuze zonder sluier, echtgenoote zonder rechten, moeder zonder naam. Gij hebt dagen en nachten gewaakt over kinderen, die u geen moeder noemen en gij hebt moedertranen geschreid op het graf van hen, die uw kinderen niet waren."

Uit zijn geloof leefde ook zijn liefde voor de armen, met wie hij als Sint Martinus vaak zijn eigen kleeding deelde.

Voor Maria, de Moedermaagd, koesterde hij een vereerende liefde. Aan Haar zijn de ontroerendste bladzijden uit zijn werken gewijd. Hij droeg als een eereteeken haar scapulier en medailles, dagelijks bad hij Haar ter eere den rozenkrans en zijn verwanten en vrienden beval hij steeds in haar machtige bescherming aan.

Hij beoefende de dagelijksche H. Communie, wat in zijn dagen zeker nog geen algemeen gebruik was.

Zijn hoogste zielevreugde beleefde hij als hij te Rome de H. Communie mocht ontvangen uit de handen van zijn persoonlijken vriend Paus Pius IX, het Lichaam des Heeren te ontvangen uit

de handen van hem die Christus' Plaatsbekleeder hier op aarde zelf was. Van Veuillot is het prachtige woord uit zijn „Parfum de Rome" „l'homme n'est grand qu' à genoux".

De glorieuse Rousseau, dien hij bevocht, had eens tot een van leerlingen gezegd: „Waarom je op de knieën te zetten gij zult altijd dicht genoeg bij de aarde zijn".

Als de mensch knielt, dan belijdt en erkent hij, dan bemint en vereert hij een Wezen, grooter, schooner, edeler en beter dan hij zelf en, de wereld. Geknield voor dit hooger Wezen, komt hij in aanraking met Diens majesteit, dan krijgt hij gevoelens, die hem doen groeien en groot worden, dan vraagt hij een wet, die hem opheft.

„Ik voel mij niet meer zoo nabij de aarde, en niet zoo één meer met haar, dan wanneer ik geknield een priester vraag om mij te zegenen, een heilige om voor mij te bidden, dan wanneer ik met het woord van den rechtvaardige tot God zeg: „Spreek, Heer, Uw dienaar luistert".

„Neergeknield om te aanbidden verre van de aarde te raken, voel ik het gewicht, dat mij tot haar neerdrukt, van mij afvallen, voel ik mij als vleugels aanschieten. De Pharizeeër bad rechtstaande, maar achter hem neerknielend ontdeed de tollenaar zich van zijn ellende en bereidde zich voor om een hoogere vlucht te nemen.

„Ach, ik ken die fiere wezens, die zich niet kunnen nederbuigen voor God. Maar neergeknield of niet, ik zie ze altijd en overal meer dan gebogen voor iemand of voor wat. Er zijn er die bukken en buigen voor Instituut of Academie, voor kranten, er zijn er ook die bukken en buigen voor zichzelven."

Tegenover zijn „Odeurs de Paris" schreef Veuillot zijn „Parfum de Rome."

Rome had zijn liefde. Gelijk zij den naam „Eva" als herinnering aan onze val heeft omgezet in het woord "Ave", als gedachtenis aan ons heil", zoo ook heeft de Kerk het oude „Roma" omgezet in „Amor".

Rome, naam vol mysterie. Sinds die naam heeft weerklonken over de volken, heeft geen stem ooit dien naam uitgesproken zonder haat of zonder liefde en men weet niet wie het heeft gewonnen, het vuur van den haat of het vuur van de liefde. Maar als de ijdelheid van den modernen geest zich waant alles te kunnen verzoenen, de haat en de liefde voor Rome zetten hun ouden strijd voort, misschien bitterder dan ooit. Liefde en haat ook in het leven van Louis Veuillot.

De God-Mensch was een teeken tot tegenspraak, bron van een onuitputtelijke liefde voor den een, van een eindeloozen haat voor den ander.

Louis Veuillot zelf wilde niets anders zijn, het was zijn zoetste voldoening, hartstochtelijk vereerd door den een en even hartgrondig gehaat te worden door den ander, maar liefde en haat, beiden getuigden voor de grootheid en kracht van zijn persoonlijkheid.

En toch, bij alle heffigheid en strijd bewaarde Veuillot steeds een eerlijke welwillendheid, ook bij de strafste executies waarvoor hij kwam te staan. Hij had de kalmte van zijn zekere kracht, hij kende geen rancune, was grootmoedig en beoefende ook in zijn heftigste polemiek de deugd der christelijke barmhartigheid.

Men behoeft zijn portret slechts aan te zien, heel zijn type en zijn kop ademden 'n menschelijke goedaardigheid.

Hij was, wat Laccordaire eens zoo schoon kwalificeerde: „fort comme un diamant, tendre comme une mère."

Louis Veuillot heeft zijn zeventig jaren lang de schoonste gedachten neergeschreven, hoe wij moeten doen om een voorbeeldig katholiek te worden, maar daarnevens heeft hij ook de daad van een eigen schoon leven aan ons overgelegd.

Zijn christelijk en katholiek leven is nog schooner dan zijn werk, waarvan een Sainte Beuve getuigde: „rien de mieux n'a été ecrit dans notre belle langue française."

Louis Veuillot, de chisten van de daad, werd de grootmeester van de katholieke journalistiek.

Twee kanten van zijn leven en karakter die elkaar volkomen dekten.

P. H. H.

Willem van Oranje, gezien door de Spanjaarden.

In verband met de voorbije Oranjefeesten in het gebiedsdeel Curacao is het wel eens interessant te weten hoe de Spanjaarden zelf over Oranje dachten: wij laten daarom hieronder volgen een klein verslag over de lezing van dr. J. Brouwer over dat onderwerp.

In April l.l. hield dr. J. Brouwer voor het Genootschap Nederland-Spanje, in het Kon. Instituut van Ingenieurs een lezing in de Spaansche taal over het onderwerp „Willem van Oranje" gezien door de Spanjaarden van de zestiende eeuw".

De spreker begon zijn lezing met zijn vreugde uit te spreken over het feit dat het Genootschap Nederland-Spanje ook een herdenkingsavond voor Willem van Oranje had georganiseerd.

Overgaande tot het onderwerp van zijn rede zeide de spreker dat er in de zestiende en in het begin van de zeventiende eeuw verscheidene werken over den strijd in de Nederlanden zijn geschreven.

In al deze geschriften over den strijd in de Nederlanden en de belangrijkste gebeurtenissen en figuren ervan neemt de Prins van Oranje een groote plaats in. Zoo min echter als de Nederlanders den aard en de bedoelingen van Philips II hebben begrepen, zoo min konden de Spanjaarden een figuur als Willem van Oranje begrijpen. Om dit aan te toonen besprak dr. Brouwer de beginselen en de gevoelens van de Spanjaarden uit dien tijd. Hoe lang het geduurd heeft eer zelfs de historici den mensch en politicus Philips II hebben begrepen, deed spr. uitkomen door een historisch overzicht te geven van de beoordeeling over Philips II sinds het verschijnen van de apologie van Willam van Oranje en de beruchte Relaciones van Antonio Pérez. De wending komt eerst na Gachard, gevolgd door Hume, den Deen Brasil, Longin, Montana, Juderias, Baumstark, Naméche en anderen.

Zoo donker en onrechtmatig als de wereld over Philips II heeft geoordeeld, tot onpartijdig onderzoek een nieuw geluid deed hooren, heeft het Spanje uit de zestiende eeuw niet over Willem van Oranje geoordeeld en dat er Spanjaarden waren die hem wisten te eeren, toonde spr. aan door verscheidene Spajaarden te noemen die in den dienst van Willem van Oranje zijn overgegaan en zeer belangrijke krijgsverlichtingen hebben gedaan voor „de opstandelingen"

Daarna besprak dr. Brouwer een scène uit een tooneelstuk over Willem van Oranje, van een onbekend auteur, volgens sommigen Amescua, volgens anderen Ossorio. Het is de scène van het diner naar aanleiding van de doopplechtigheid van Frederik Hendrik waarbij de voornaamste aanzittenden en voornamelijk Willem van Oranje hun politieke ideeën uiteenzetten.

Spr. besloot zijn rede met de mededeeling, dat hij in dit bij uitstek delicate onderwerp gezocht heeft naar datgene wat verbindt en samenbrengt. Nederland heeft aan het land van Cervantes, Velázquez, Murillo en Goa groote verplichtingen en in Spanje zijn nog zoovele cultureele schatten opgehoopt, waar de groote menigte niet van weet dat wij door een nauwere aansluiting slechts kunnen winnen.

Wij eeren onzen grooten grondlegger der vrijheid en zelfstandigheid het meest door voort te gaan met zijn constructief werk.

Hitler, de Amerikaansche Joden en de Katholieken.

In begin April is er een monster protestmeeting geweest in Madison-Square Garden tegen de Anti-semitische politiek van Rijkskanselier Hitler. Katholieken, Protestanten, Joden allen hebben hun protest laten hooren op die vergadering: zelfs de beroemde Al Smith heeft een klinkende redevoering gehouden: pers, politiek, diplomatie, alles werdt aan 't werk gesteld om Hitler den pas af te snijden. De Katholieken van Amerika zijn het met dat protest eens, natuurlijk, waarom niet, maar toch staan ze eenigzins verbaasd en wel om deze reden:

Sinds Juli 1931 drijft de Spaansche Republiek haar hatelijke anti-katholieke politiek door: we zullen de feiten maar niet noemen; ze zijn 'n schande voor de menschheid. Sinds jaren gaat Mexico door, de katholieke Kerk te vervolgen: zoowel daar als in Spanje schijnt de Vrijmetselarij haar te willen vergruizelen. De thans regeerende Paus heeft verschillende keeren geprotesteerd en flink ook tegen die gruizele:

De katholieke pers heeft Zijne Heiligheid gesteund, maar.... de andere Pers zweeg als een graf: Mexico en Spanje kunnen met de katholieken doen wat ze willen, de wereld bekommert er zich niet over terwijl bij de eerste opheffing van Hitler vuist, geheel de wereld-pers in rep en roer wordt gebracht!! Dat vinden de Katholieke van de Vereenigde Staten wel 'n beetje vreemd. Ze gunnen hunne Joodsche broeders dat succes wel en, ze bewonderen hunne activiteit en organisatie geest voor protestmeetingen enz. enz. Maar kunnen de katholieken daar geen les uit trekken? Daarom spoort de katholieke pers de katholieken aan dezelfde protestmethodes toe te passen en zoo te bereiken dat in de betreffende landen de mishandeling der katholieken ophoude en de katholieke kerk ongestoord hare heilige roeping kan vervullen onder de volkeren.

Het Evangelie van Christus.

Bij de N. V. Uitgevers Mij. Fidelitas Postbus 100. A'dam zijn te verkrijgen voor den totaalprijs van f. 10 de twee deelen van het meesterwerk van M. J. Lagrange O. P., getiteld „Het Evangelie van Jezus Christus." Het is vertaald uit het Fransch door J. Nolet en heeft een inleiding van den Nijmeegschen Hoogleeraar R. L. Jansen O. P. die zelf een leerling is geweest te Jerusalem van den wereldgeleerden Pater Lagrange.

De criticus Antoon van Duinkerken zegt van dit boek: „Het werk van Pater Lagrange ... met de nieuwste wetenschappelijke ontdekkingen en met de nieuwste theologische of Scipturitische dwalingen, maar is niet bedoeld als een apologie op de eerste plaats. Het streeft naar een zoo objectief mogelijk Jezusbeeld en bereikt zonder rhetorica dat wij een indruk krijgen van den levenden mensch die Cod zelf was." — Dit is dus een schitterend boek, niet alleen voor Katholieken, maar ook voor andersdenkenden die niet bang zijn voor de waarheid, maar die haar zoeken met al den adel van hun hart. De betaling kan ook geschieden in 4 maandelijksche termijnen van f 2.50 + f 0.15 incassokosten of U kunt het ook bestellen door middel van den Boekhandel „Sint Augustinus" Thomascollege.

De populariteit van de radio.

Hoeveel luisteraars zijn er?

Het is de gewoonte van het Bureau der Union Internationale de Radiodiffusion te Genève om telken jare in de maanden Maart of April een kaart uit te geven waarop grafisch de toe- of afname van het aantal ontvangtoestellen in de verschillende landen is voorgesteld. Dezer dagen is deze publicatie weer verschenen, en het blijkt, dat ondanks de ongunstige economische toestand, de radio zich in een nog steeds toenemende populariteit mag verheugen. Van de naar schatting ongeveer 40 millioen radioontvangtoestellen, die op de wereld in gebruik zijn, komt het grootste deel n.l. 17 millioen voor rekening van de Vereenigde Staten van Amerika. In dit land worden op 1000 inwoners 138 toestelbezitters aangetroffen. In dit opzicht echter staat Denemarken bovenaan met 140 toestellen per 1000 inwoners. Wat Europa betreft volgen hierop resp. Engeland met 117 toestellen per 1000 inwoners, Zweden met 98 per 1000, Oostenrijk met 73 per 1000, Nederland met 68 per 1000, Duitschland met 66 per 1000 en hierop volgen Zwitserland, IJsland, Noorwegen en de andere landen.

Wat Nederland betreft moet in aanmerking genomen worden, dat bij het gegeven aantal zijn inbegrepen de radiodistributie-luisteraars die ongeveer de helft van het aantal ingeschreven luisteraars uitmaken.

Wat de landen buiten Europa betreft wordt veel geluisterd in Cuba (75 toestellen per 1000 inwoners), Canada (66 per 1000), Australië (63 per 1000) en Nieuw Zeeland (58 per 1000). Voor het eerst zijn dit jaar ook officieele gegevens opgegeven van Sovjet Rusland, waar ongeveer 2½ millioen ontvangtoestellen in gebruik zijn.

Rekent men dat per toestel gemiddeld 4 personen luisteren, dan komt men ... millioen toestellen op de wereld in gebruik zijn, tot een totaal aantal van niet minder dan 160 millioen personen, die gebruik maken van wat de radio-omroep biedt. Dit is 20 millioen meer dan een jaar geleden.

Met recht kan men dus zeggen, dat de populariteit van den radio-omroep nog stijgende is.

Radio-uitzending per luchtschip.

Fading.

Teneinde het fadingverschijnsel, dat iederen luisteraar als zijnde soms zeer hinderlijk bekend is, nader te bestudeeren, hebben eenige groote Amerikaansche radio-industrieën kleine luchtschepen aangeschaft, die het gebied rondom een omroepzender systematisch onderzoeken. Reeds zijn zeer belangrijke gegevens verkregen omtrent den invloed van gebergten, groote steden de zee en uitgestrekte bosschen op de voortplanting der electromagnetische golven.

Katholieken en Marine.

Als marinier 3e klas werden te Rotterdam over het eerste kwartaal 1933 aangenomen 35 man. Daarvan waren 6 Katholieken waarvan vier lid werden van kath. vereenigin.

Als lichtmatroos werden te Vlissingen over het eerste kwartaal 1933 aangenomen, 13 man waarvan 1 katholiek, die nog geen lid van de katholieke vereeniging werd.

In totaal werden in het eerst kwartaal in den zeedienst aangenomen 48 man waarvan 7 katholiek of plm. 1/7 deel.

BEKENDMAKING.

Te beginnen met **Donderdag, den 4 Mei 1933**, en zoolang er zaken zijn, die in de termen vallen om te worden verkocht, zal er **elken Donderdag (met uitzondering van eventueele feestdagen)**, ten kantore van de N. V. De Spaar- en Beleenbank van Curaçao openbare verkooping worden gehouden van bij de genoemde vennootschap beleende voorwerpen.

De verkooping zal telkens des **voormiddags te 9 uur** een aanvang nemen.

De voorwerpen, die in de termen vallen om te worden verkocht, zijn die, welke zijn beleend van **1 Januari 1931** tot en met **31 December 1931** onder **No X 3652** tot en met **No. A 1882** en waarop de interesten niet zijn voldaan.

Belanghebbenden worden verzocht den verkoop van hunne panden te voorkomen door de verschuldigde interesten aan te zuiveren.

Willemstad, den 13 Maart 1933.

De Voorzitter,
P. L. Gorsira.